

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom vsakega mesca

Izdaja Katoliška bukvarna
Tiska Katoliška tiskarna

Stane: za celo leto K 2^{.-}; za Nemčijo K 2⁵⁰;
za Ameriko in vse ostale zunanje kraje K 3^{.-}.

Spisi in dopisi se pošiljajo uredništvu,
naročnina in darovi pa upravnštvu
Bogoljuba v Ljubljani

Spisi se morajo poslati do 10., dopisi do
15. prejšnega meseca.

Ustanovljeno 1842

Telefon šte. 154

Priporočava prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznано reelno fino delo in najnižje cene. Prekupcem posebno priporočava **oljnate barve v pločevinastih puščicah**

Tovarna

oljnatih barv, lakov in firnežev

Brata Eberl

slikarja napisov

pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice

:: v Ljubljani ::

Miklošičeva cesta 6
za frančiškansko cerkvijo

Delovanje z elektr. močjo

Dekoracijska, stavbinska in
:: pohištvena pleskarija ::

Trgovina z oljnatimi barvami, laki in firneži ter z vsemi v to stroko spadajočimi
:: predmeti ::

Delavnica je v Igriški ulici 8

Ceniki na zahtevo

3461 (1-)

Ceniki zastoj

Denarni promet do 31. decembra 1908
čez 72 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

Stanje vlog dne 31. majnika 1909
čez 20 milijonov kron.

Ljudska posojilnica

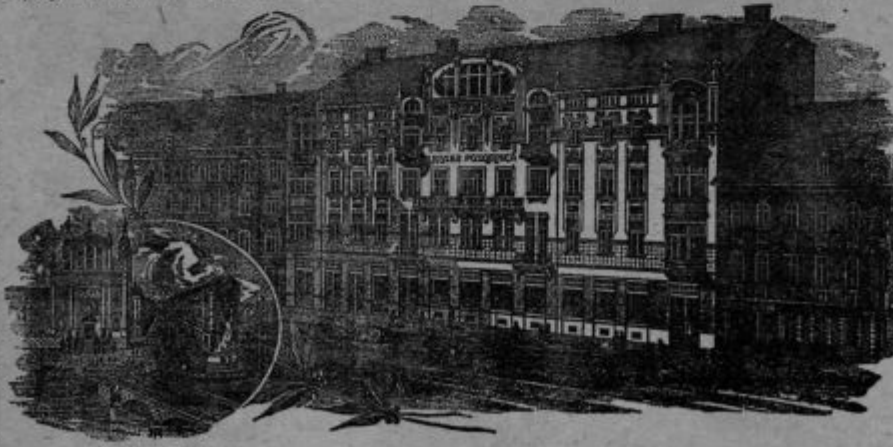
registrovana zadruga
z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 8, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za Frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 in pol odstotkov brez kaknega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih K 4.50 na leto.

Lastna glavni.
K 420.537.92

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštano-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadržanikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se menjikulant. eskomptirajo.

Dr. Ivan Sušteršič, predsed. Josip Šiška, stolni kanonik podpredsed. Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu n L. Fran Povše, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trg. in obr. zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. Fran Lesković, hišni posestnik in blagajnik „Ljudske posojilnice“. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

MARLIN TRG

Priznano dobro blago za

moške in ženske obleke

sukno, platno in drugo manufakturno blago se kupi najceneje v Ljubljani „Pri Gorenjki“ Pogačarjev trg. Ostanke po znižanih cenah.

4774

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9
 priporočata svojo največjo zalogo
 zgotovljenih oblek za
 gospode, dečke in otro-
 ke in novosti v konfek-
 ciji za dame.

Bogata zaloga

3263

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev

pri

IV. Jax & sin

Ljubljana,
 Dunajska cesta 17.

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklami tuje konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej vsakdo pri nakupu **ur, verižic** in druge **zlatnine** zaupno obrne na podpisanega in gotovo bo zadovoljen. 186

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 4. **L. Vilhar, urar.**

Mesečni koledar za april 1910.

Dan	Godovi	Celodnev. češč. presv. R. T.		Razne slovesnosti	
		ljubl. škof.	lavant. škof.		
1 2	Petek Sobota	Hugon, škof Frančišek Pavlanski, spozn.	Konjšica Sv. Trojica p. Cer.	Gomilsko Reka	Kanonična vizitacija in birmovanje v ljubljanski škofiji: 10. Št. Vid 24. Polje 26. Rudnik 27. Ježica 28. Črnuče 29. Št. Jakob
3 4 5 6 7 8 9	Ned. Pond. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	1. po veliki noči (bela ned.) Oznan. Dev. Marije. Izidor, šk. Vincencij Fererij, spozn. Sikst, papež Herman, Eberhard, spozn. Adalbert, Dionizij, škof Marija Kleofa	Predšvor Nemška loka Dobrepolje Leskovica Zaplana Suhorija Brezje	Konjice Prihova Čadram	
10 11 12 13 14 15 16	Ned. Ponedelj. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	2. po vel. noči. Ezeiel, prerok Leon I., papež Zenon, škof-muč. Hermengild, muč.; Ida, devica Justin, muč. Helena, kralj.; Anastazija, dev. Kalist, mučenec	Podbrezje Blagovica Vrhnlka Vrhpolje p. Morav. Št. Lenart Kamnik-župnija Kranj	Loče Sv. Kunigunda Špitalič Zreče Žiže	
17 18 19 20 21 22 23	Ned. Ponedelj. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	3. po v. noči. Var. sv. Jožefa Apolonij, mučenec Leon IX., papež; Ema, vdova Marcelin, škof Anzelim, škof Soter in Kaj, papeža-mučenca Adalbert (Vojteh), škof	Motnik Šturije Št. Jurje p. Šmarj. Ihan Dobrnice Gorje Šmihel redov.	Skomarje Stranice Kebelj Sv. Jernej Vel. Nedelja	
24 25 26 27 28 29 30	Ned. Ponedelj. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	4. po vel. noči. Jurij, muč. Marko, evangelist Klet, Marcelin, papeža Peregrin, duhovn.; Cita, devica Pavel od križa; Vital, muč. Peter, mučenec; Robert, opat Katarina Sijenska, devica.	Stara Loka Cerklje p. Krškem Podgrad Nevlje Čatež p. Krškem St. Jurij p. Kumom Stari trg p. Ložu	Ormož Kap. nem. reda Sv. Duh Sv. Miklavž Svetinje	

Zahvale.

Za razne od Boga prejete milosti se zahvaljujejo:
Neka družina na Jesenicah. — I. Pirc s Klanca pri
Vačah.

Darovi.

Za bratovščino presv. Rešnjega Telesa:
Leskovica (Gor.) K 300.—, Št. Jurij pri Kranju
241:30, Dolenja vas 110.—, Št. Peter na Krasu
100.—, Ig 100.—, Sv. Gregor 100.—, Loški potok
100.—, Sostro 90.—, Suhorija 37:40, Želimlje
35:40, Bevke II. 3:20, Draga 60.—, Hinje 38:38 +
21:20, Rob 70.—, Kočevje 62:36, Sv. Gora 20.—,
Dobrnice 92.—, Nova Oselica 41.—, Rudnik 36.—,
Šmartin pri Litiji 68.—, Radeče pri Zid. mostu
60:50, Zasip 30.—, Besnica 85.—, Vače 36.—, Št.
Ivan 41:60, Št. Vid nad Ljublj. 55.—, Naklo 77:40,
Št. Ožbald 61:72, Janče 75.—, Sv. Križ nad Jesen.
28.—, Sv. Gora 21.—, Podbrezje 52:70, Orehek
35.—, mons. prof. Zupančič 50.—, neimenovana

50.—, Urša Koderman — 50, Dežman Jera — 25,
M. Pfefferer 4.—, Mar. Klein 3.—, Franca Ben-
kovič 2.—, Marija Volč 1.—, Frančiška Pucihar
2.—, Frančiška Grčar 2.—, Ana Šmalc 2.—,
Frančiška Kušar 1.—, bar. Filomena Lazarini 20.—,
M. Stanonik — 40, neimenovan 3.—, mil. pro-
Sajovic 2.—, Tereza Završan 2.—, po čč. gg. Ur-
šulinkah 93.—.

Za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani: Suha-
dolnikovi z Dobrove K 20.—, iz Zapog 83.—,
več neimenovanih 74.—, Peter Treber nabral
4.—, dr. Marinko, duh. svetnik, prof. 5.—, iz
Loškega potoka 16.—, po „Bogoljubu“ 43:20,
župnik Jan. Lesar 100.—, gospa Kubinek 50.—,
zbirka v Črnomlju 233.—, Knific iz Smednika
5.—, Jera Jeraj 6.—. — Mnogi drugi manjši
darovi.

Za »Dejanje svetega Detinstva«: V zad-
njem letnem poročilu o »Dejanju svetega De-
tinstva« je v izkazu darov pomotoma izostal
sledači podatek: Šturije po č. g. župniku

Krščanskega junaka zgled.

Ob smrti dunajskega župana dr. Karola Luegerja.

Zdaj, ko časniki cele Evrope in skoro celega sveta pišejo o Luegerju, ali naj »Bogoljub« molči? Ne, ne, tudi ti, slovenski bogoljub, moraš vedeti, kakšnega za cerkev prezaslužnega moža so pokopali pretekli mesec na Dunaju!

Dr. Karol Lueger, dunajski župan, je umrl v 66. letu starosti dne 10. in bil pokopan 14. sušca. Pokopali so ga s častjo, s kakršno ne pokopavajo niti vladarjev. Nad en milijon ljudi je bilo navzočih pri njegovem pogrebu. Bil je brez dvoma najslavnejši mož te dobe na svetu. Kar pa mora nas katoličane navdajati z veselo zavestjo in ponosom, je to, da ta slavni mož je bil našega duha, bil je kristjan in katoliški cerkvi verno vdan. Bil je junak, da mu ga v naši dobi ni para, in sicer krščanski junak. Res, da Lueger n. pr. ni bil ud Marijine družbe, kakor nekateri drugi tudi visoki gospodje, tudi se ni gibal toliko ravno na strogo cerkvenem polju; on je bil v prvi vrsti politik. In vendar so njegove zasluge za Cerkev tako velike, da mu katoličani ne moremo dosti hvaležni biti, da moramo njegovo ime z največjim spoštovanjem in hvaležnostjo izgovarjati. Pa ne le zasluge, tudi zglede nam je dal tako

lepe, da ga moramo le občudovati in kolikor je v naši moči posnemati.

Označimo nekoliko njegove zasluge in navedimo nekoliko lepih zgledov iz njegovega blagoslovljenega življenja!

Lueger je za katoliško cerkev v Avstriji storil več kakor kdorkoli v našem času. On je (zasedaj) rešitelj katoličanstva v Avstriji. Ko bi mlade in močne njegove stranke ne bilo v drž. zboru, mi bi imeli gotovo kulturni boj v Avstriji. Naši liberalci in brezverci imajo velike skomine, da bi posnemali svoje francoske brate, da bi nam tudi cerkve in župnišča zapirali ter na javni dražbi prodajali, procesije in zvonjenje prepovedovali, zakon raztrgali, zadnjo sled krščanstva iz šol odpravili. Vse to so imeli v svojem načrtu in že so začeli poskušati, če bi jim hotelo iti. — Tedaj pa je stopil vmes možorjak Lueger in je s svojimi širokimi pleči in krepkimi komolci odrinil to zlobno svojat, ki se je že pripravljala, da si razdeli plen svojega božjeropnega početja s Cerkvijo. Njegova 96 mož močna krščanska stranka v državnem zboru, dasi morda še ni popolnoma ustaljena in očiščena, je vendar največje važnosti za vse katoli-

čane v Avstriji. Ona je jez, ob katerem se razbijajo grde nakane brezbožnikov.

Lueger je pa vplival med drugim tudi na to, da se je tudi med Slovani, posebno med nami Slovenci, vnelo živahno krščansko ljudsko gibanje. Nekateri naši mladi možje so ravno tista leta, ko je Lueger na Dunaju zmagovito podiral in prodiral v Cerkvi sovražne vrste, študirali na

liškega življenja in če po teh logih pojejo tički veselo pesem krščanske pomladi, je tudi to nekoliko posredna zasluga Luegerjeva . . .

Po zgledu Luegerjeve stranke se je vnelo krščansko gibanje tudi med Čehi zlasti na Moravskem, začelo tudi med Italijani; in kamor to gibanje doslej še ni prodrlo, pa mora in bo prodrlo; recimo

Lueger na smrtni postelji.

Prelat Šmolc mu podeljuje sveto odvezo.

Dunaju in prinesli njegovega duha k nam. Naš dr. Krek, četudi pravi, da ni bil osebno znan z Luegerjem, je bil vendar njegov učenec. Podoba Luegerjeva je bila ena prvih, kar jih je obesil na svojo steno. In če danes po slovenskih logih bujno poganja zelenje in cvetje krepko-kato-

med Poljake in Hrvate, kjer se kažejo prva znamenja probujajočega se življenja. Saj z Luegerjevim mrtvim truplom vred ne bo pokopan tudi njegov duh in njegovo delo. Njegova ideja, ideja krščanske Avstrije, v kateri naj razni narodi v miru med seboj žive, ideja, ki je edino re-

živna za našo mnogojezično državo, mora prodirati zmagovito naprej, dokler popolnoma ne zmaga. In mi, ki smo dediči Luegerjevih idej, imamo dolžnost skrbeti, da si pridobijo tal tudi ondi, kjer jih doslej še ne poznajo. Mi katoliški Slovenci, ki smo se od Luegerja učili in deloma od njega tudi vzdramili ter poguma dobili, moramo skrbeti, da vzdramimo druge slovanske brate, pri katerih tega življenja še ni. Da bo nastala in narasla, kakor imajo Nemci močno krščansko stranko, tako tudi močna slovanska krščanska stranka. To mora biti naš vzor, za katerega delajmo po Luegerjevem zgledu, z njegovo neustrašenostjo, pogumom, potrpljenjem in vztrajnostjo!

To o Luegerjevih zaslugah. Še nekoliko o njegovem zgledu. Ta zgled je posebno spodbuden za one, ki se imajo boriti s težavami. Koliko težav je imel premagati Lueger! Kako malo pristašev je imel v začetku, kako malo upanja na uspeh! Pomilovali so ga, da se je lotil tako nehvaležnega podjetja. Kaj so vse pisali o njem liberalni časniki in kaj vse nanj zmetali! On sam je rekel, da vselej, kadar je prišel domu tepen ali raztrgan s kakega zborovanja, da je bila njegova mati žalostna in je jokala. Torej so ga tudi dejansko napadali. Kake gore težav so se mu stavile na pot! Vse kar ima v državi kaj veljave, mu je bilo nasprotno. Celotaki, ki bi ga morali najbolj podpirati, so videli v njem nevarnost za cerkev. Samo Rim, papež in njegov zastopnik na Dunaju, so ž njim držali. Oba papeža, Leon in Pij, sta ga visoko čislala in večkrat na kak način odlikovala. — Danes se je ves hrup zoper njega spremenil v zmagoslavje, njegovi nasprotniki so obmolknili in mu morajo priznavati njegove vrline.

To je prav ista pot, po kateri je hodil naš Izveličar: skoz trpljenje v poveličanje. »Ali nista vedela, da je Kristus moral to trpeti in tako v svojo čast iti?«

Tudi mnogi kristjani tega ne vedo. Ne vedo, da je na svetu treba trpeti, in da se zlasti nič velikega, nič izdatnega ne da doseči brez trpljenja. — Prijatelj, če imaš kaj trpeti, vedi: to je kraljeva pot svetega križa; to je pot, po kateri edino se pride do zmage in slave. Ne mislimo ravno zemeljske slave; ni treba, da nas zaduši dim človeških slavospevov, ampak nebeški slavi se ne želimo odreči; pa nam tudi odšla ne bo, če bomo vztrajali. Le »ako bomo ž njim trpeli, bomo ž njim tudi poveličani«. — Seveda se trpljenja vsak kolikortoliko brani, ker trpljenje je pač trpljenje. Še celo Kristus se ga je: »Oče, naj gre ta kelih od mene!« — pa z drugo roko je za ta kelih zagrabil in ga izpil z vso njegovo grenkostjo. Tudi nam je trpljenje, če ne prijetno, pa potrebno, naravnost potrebno.

Nehote nam pri tem na misel prihaja tudi naše delo in naš boj za treznost. Kako težko je to delo, kako velike so ovire, kako malo umevanja za to prepotrebno stvar, koliko pa nasproti podtikanja, sumničenja, nasprotovanja! Kakor Luegerju so se tudi nam ravno od strani, ki bi nas morala najprej podpirati, delale največje težave in naše za Cerkev in ljudstvo prekoristno delo hotelo razglasiti kot »Cerkvi nevarno«. Kakor Luegerjevo veliko bo pa tudi naše skromno delo kljub vsem težavam napredovalo; in prihodnji rod se bo čudil, da je bilo mogoče takemu delu celo iz verskih ozirov nasprotovati! Vsi pa, ki hočete biti deležni veselja, ko bo naše delo doživelo boljših časov, pridružite se nam že zdaj, kakor si štejejo v posebno čast vsi oni, ki so Luegerju stali na strani ravno ob najhujših časih!

Kar se tiče osebnega Luegerjevega življenja, lahko rečemo, da je bil dober kristjan. Hodil je k sveti maši in k spovedi. Bil je navzoč pri vsaki zlati poroki na Dunaju, nešteto krat za botra krstnega ali birmskega, o svetem Telesu je bil vsako leto pri treh ali štirih procesijah. Pri vseh njegovih napravah je preskrbljeno tudi za verske potrebe: pri no-

vi dunajski mestni ubožnici lepa nova cerkev, pri norišnici istotako, na pokopališču je zidal veliko cerkev, v kateri bo on sam počival. Z občinskimi denarji je hotel podpirati zidanje novih na Dunaju tako potrebnih cerkvá, podpiral je s svojim zasebnim kakor z občinskim premoženjem dobrodelné zavode in katoliške naprave. Socialnih demokratov ni hotel sprejeti za mestne učitelje in jim ni hotel dati prisege, učiteljem je priporočal slogo z duhovščino in versko vzgojo otrok; čislal in branil je duhovnike, posebno pridne, gibčne in delavne kaplane, katerim liberalci pravijo »kaplani-hujškači«. Te »hujškače« je on na svojih shodih posebe pozdravljaj. Otrokom je priporočal češčenje Marijino.

Lep zgled je dal tudi ob svoji smrti. Bil je že pred tremi leti za smrt previden, ga je še ozdravel. O njegovem zadnjem previdenju so poročali časniki tako-le:

Lueger je prejel zakramente za umirajoče že 19. svečana. Večkrat je že preje rekel: »Da mi ne pozabite! Kadar bo postalo resno, pokličite o pravem času Schmolka! Ako bi ga ne bilo doma in bo čas, tedaj pošljite v votivno cerkev!« — Dmenjeno soboto dopoldne namenil se je prelat Schmolck na neko pot in je prišel na kolodvor. Tu je zadel na par uradnikov, ki so ga vprašali, ako je bil župan že previden. Prelat je zanikal in pričelo ga je skrbeti. Opustil je potovanje in se vrnil nazaj v mesto, kjer so ga bili Luegerjevi med tem že iskali na domu. Podal se je sam naravnost k županu. V predsobi so zdravniki prelatu odgovarjali, češ, naj ne razburja bolnika, ker bi to imelo lahko hude posledice. Prelat pa jih je zagotavljal, da bo pač znal varovati župana vsakega razburjenja. Medtem pa je Lueger, ki si je ohranil izvrsten sluh, vprašal, kdo je prišel v predsobo, ker sliši pogovor. Ko so mu povedali, da je prišel Schmolck, ga je dal takoj poklicati in ga prisrčno pozdravil. Prelat je rekel: »Prišel sem pogledat, kako ti gre, ekscelenca, in rad bi ti prinesel Gospoda

Boga. Ali ti je prav?« Lueger je odgovoril: »Čim preje, tem ljubše.« Na njegovem obrazu se je izražal mir in vdanost. Potem se je spovedal in prejel sveto popotnico s tako iskreno pobožnostjo, da je vse navzoče globoko ganil. — Prelat Schmolck se je nato pripravil k maziljenju s sv. poslednjim oljem. Župan je rekel: »To se imenuje tedaj poslednje olje!« Schmolck mu je smehljuje odgovoril: »Ni treba, da bi bilo poslednje; saj veš, da sem ti ga že enkrat podelil!« Ko je pričel Schmolck z molitvami, ga je župan naenkrat prekinil: »Prosim, počasi moliti, da morem dohajati.« Z globoko pobožnostjo je molil očenaš in vero ter se prekrižal. Bil je neizrečeno lep in tolažljiv prizor, ko je ta veliki mož na smrtni postelji venčal delo svojega življenja s tako zgledno pobožnostjo. Prelat Schmolck je rekel kasneje: »Te ure ne pozabim vse življenje. Bilo je krasno. Župan je pravi junak. Kakšen mož!« Tako dr. Lueger tudi ob smrti nudi vzor-moža katoličana.

V njegovi bolezni sta z usmiljeno sestiro, ki ga je stregla, večkrat molila rožni venec. Gospodje, ki so prišli v bolniško sobo, so pripovedovali, da so našli sestro Matildo, klečečo na tleh poleg postelje, Luegerja pa sedečega na robu postelje, ko sta molila rožni venec. Njegove zadnje besede so bile, kakor pripovedujejo: »Vekomaj, amen.« Ko je bil napol v omotici, je prišel k njemu državni poslanec, duhovnik dr. Drexel in molil pri njegovi postelji. Pri slovesu je zaklical Luegerju: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« na kar mu je ta odgovoril: »Vekomaj, amen!« Potem ni več spregovoril.

Lepo opisuje njegov prijatelj, vrli katoličan dr. Ebenhoch, njegovo smrt. Pravi: Od pol petih zjutraj pa do osmih sem neprestano klečal ali sedel ob njegovi smrtni postelji. Smrtna tihota je vladala v bolniški sobi. Prošt Mord, župnik votivne cerkve, je tiho opravljaj svoje molitve. Sestra Matilda je klečala ob strani umirajočega in ga kropila z blagoslovljeno vodo. Umirajoči je držal v svojih okoste-

nelih rokah rožni venec. Vseh oči so bile uprte v bolnika. Zdelo se mi je, da so tudi oči Kristusa na križu, Matere božje, katera podoba je stala na mizi, in sv. Karola Boromeja na steni obrnjene na umirajočega, ter mu prigovarjajo in obetajo upanje, ljubezen, tolažbo, rešenje, večno plačilo v nebesih. Nekaj resnega, nekaj slovesnega je ob smrtni uri. Vse na svetu stopi v ozadje in pogled v večnost nam kliče: Nečimrnost nad nečimrnost! . . . Ravno ko je v bližnji votivni cerkvi zapel

zvonček k osmi sveti maši, se je dvignila duša velikega dunajskega župana proti nebu, da večno gleda in moli Boga, čegar službi je bilo posvečeno njegovo življenje . . .

Počij tedaj, junak krščanski, od svojega velikega truda in orjaškega boja! Nam pa daj Bog, da bi se po tvojem zgledu, s tvojim pogumom, tvojo neustrašenostjo, tvojo vztrajnostjo, tvojo neugnanostjo kakor levi borili za kraljestvo božje na zemlji!

Vstajenja dan.

Vse prebuja se iz spanja,
zima vzela je slovo;
nežno cvetje že poganja,
drobne ptičice pojo.

Mlado jutro se zaznava,
nudi se prizor krasan;
nemo kliče vsa narava:
danes je vstajenja dan!

Božje milosti svetloba
danes svetu je došla:
Jezus naš je vstal iz groba,
zmagal smrt in moč pekla!

Kot umela bi priroda
svete vere to skrivnost,
vzdramljena slavi Gospoda,
znači božjo visokost.

Vstani! se glasi iz raja
Vsemogočnega ukaz.
Stvarstvo vse k življenju vstaja,
ali vstajam tudi jaz? —

Danes naj pogumno vstane,
kdor je v grehih zakopan;
naj velja za vse zemljane
blaženi vstajenja dan!

Naj nas tudi vojska čaka,
naj grozi pekel odprt,
saj lahko zdaj duša vsaka
s Kristusom premaga smrt.

Le za Kristusom hoditi
zdaj potrudi se kristjan;
srečen mora enkrat biti
tudi naš — vstajenja dan!

Br. Gervazij,

Cerkev božjega groba v Jeruzalemu.

(Odlomek iz »Šmarnic jeruzalemskega romarja«.)

V vrtu tik božjega groba je naša cesarica Helena tempelj boginje nečistosti in boga-prešestnika na Kalvariji. Mahom je očistila ajdovske gnusobe svete kraje, cesar Konstantin pa zapove postaviti nad božjim grobom cerkev, katero so blagoslovili l. 335. Bujno razevitajoče se krščanstvo bilo je odslej 300 let skrben čuvaj

najsветеjšega kraja, in romarji, priče tega, prihajali so iz celega tedaj znanega sveta.

Leta 636. po Kr. r. premaga saracenski kalif Omar Jeruzalem in tudi ključne cerkve božjega groba si prilasti; a za visoko plačo prepušča kristjanom tam opravljati službo božjo. Glej! kakor nekdanj ajdovska gnusoba, tako začenja od-

slej kristjanom pomagati čuvati božji grob mohamedanska pohlepnost po denarju.

Leta 1076. po Kr. pridejo romarji z žalostnimi pritožbami iz svete dežele: Seldčuki so se polastili božjega groba, romarje preganjajo, morijo, neznansko veliko plačilo tirjajo od njih, in mnogi revni umirajo lakote pred mestnimi vratmi. S pismom očaka jeruzalemskega Simeona prinese ta glas Peter Amijenski tudi k papežu Urbanu II. v Rim, ki strmé poslušá puščavnikove besede. Papež skliče veliki zbor v Klermont (1095) in križarske vojske se začnejo. L. 1096. odrine iz Evrope 100.000 konjenikov in 300.000 pešcev proti Jeruzalemu. Po triletnem hudem potovanju po suhem čez Carigrad bilo jih je skupaj komaj 35.000 mož, ki so 9. junija 1099. raz holmcev emavskih ugledali prvokrat Jeruzalem. 15. julija ulomijo kristjani mestna vrata in vzamejo Seldčukom Jeruzalem; Bogomira Builonskega si izvolijo za kralja novega jeruzalemskega kraljestva in ga kronajo v cerkvi božjega groba, kjer se še dandanes kaže njegov meč.

Bogomir podere pretesno staro cerkev božjega groba in postavi na starem mestu novi veličastni tempelj, ki pokriva božji grob z vrtom in Kalvarijo vred, in ki se je glede obzidja in glavne oblike ohranil neizpremenjen do današnjega dne. Odslej ne more biti dvoma več, kje so pokopali Jezusa. Razven tega zanesljivega obzidja čuvali so nadalje njegov grob: najprej skozi 200 let hrabri vitezi križniki in johaniti (slednjih velikanskega gostišča za romarje razvaline so še sedaj videti tik cerkve, a so turška last!), leta 1322. pa se naselijo stalno prav v cerkvi poleg božjega groba oo. frančiškani. Krščansko kraljestvo jeruzalemsko trajalo je le 88 let, potem pa je ključ cerkve božjega groba prešel zopet v turške roke, ki ga imajo še dandanes, zvečer cerkev zapirajo, v jutro odpirajo, podnevi pa jo vedno stražijo in vstopnino pobirajo. Tudi

dobro! Najsvetejši kraj ostane tako neizpremenjen, obvarovan tudi pred morebitno preveliko gorečnostjo naših in pred pohlepnostjo nevednih bratov razkolnikov.

Leta 1555. so prenovili kapelo božjega groba. Gvardijan Bonifacij dá staro kapelo do temeljev previdno razdejati in tedaj se pokaže tudi v skalo vsekán grob. Mnogoštevilni pričujoči romarji so bili ginjeni do solz. Ko so vzdignili velikansko alabastrovo ploščo, na kateri se je dotlej maševalo in ki je pokrivala kraj, kjer je počivalo truplo Jezusovo, pokaže se koritu podobna votlina in v nji kos lesa, zavít v potni prt, ki je pa kar razpadel, ko so se ga dotaknili. Tudi lesena deska s poškodovanim napisom se je našla zraven. Brati je bilo le še »HELENA MAGNI«, tedaj iz časov sv. Helene, velikega Konstantina matere!

Leta 1808. je uničil strašen požar velik del cerkve. Streha kupole nad božjim grobom je bila iz težkih svinčenih plošč, in celi potoki talečega se svinca so se vlivali navzdol. Čudež se sme imenovati, da takrat ni bil razdejan božji grob in niti niso zgorela lesena vrata do njega.

Tako nam je ostal ohranjen grob Zveličarjev do današnjega dne!

Ali naj popišem božji grob? Sredi cerkve, pod veliko kupolo, od koder prihaja svetlo, stoji na samem precej velika kapela. Vstopimo v malo predvežje. Peter je priletel sem, a vstopiti si ni upal; Janez, ki za njim prihaja — to je bilo v jutro one prve velikonočne nedelje! — vstopi in za njim so vstopile pobožne žene. Ta prostor se imenuje »angelska kapelica«. Tam leži še velik kos mlinškega kamna, ki je bil pred duri groba zavaljen. Angel je na tem kamnu pri vходу odprtega groba sedel, ko je sporočil pobožnim ženam vstajenje Odrešenikovo. Vhod v grobni prostor sam je komaj za en meter visok. Pripognimo se in vstopimo v malo kapelico. Komaj troje romarjev ima v nji prostor stati. Notri zagledamo najprej kamenito ploščo, men-

da kakih šest čevljev dolgo, dva in pol široko in toliko vzvišeno. Pod to ploščo je najsvetejši kraj, kjer je počivalo mrtvo truplo Jezusovo. Tesno dupljo razsvetljuje, če se ne motim, 27 velikih svetilk; oskrbujejo jih katoličani, grški, koptiški in armenski razkolniki.

Ali naj zdaj šele iščemo dokazov, da je Jezus tu od mrtvih vstal? Kdor ne veruje, naj vzame v roke evangeljske bukve, naj posluša sv. Janeza, tistega, ki zatrjuje, da »je videl, da pričuje in da je resnično njegovo pričanje, in ki vé, da govori resnico, da tudi vi verujete«. — Naj posluša besede ostalega Odrešenika samega: »Potipajte in poglejte, saj duh nima mesa in kosti, kakor vidite, da jaz imam!« In Tomažu reče: »Vloži svoj prst semkaj in poglej moje roke; in podaj semkaj svojo roko in položi jo v mojo stran, in ne bodi neveren, ampak veren«. K učencem pride pri zaprtih durih, jih pozdravlja z »Mir vam bodi!«, se pogovarja z njimi; pomaga jim pri ribjem lovu; z njimi jé; spremlja dva učenca v Emavs in jima »zginé izpred očíj«.

Malo čez polnoč je in velikonočna nedelja! Aleluja! Turki so zvečer ob 8. uri zaprli cerkvena vrata, prebedel sem na Kalvariji. Ljubi brat frančiškan me poišče, da me popelje v zakristijo, obleče v mašna oblačila in odvede maševat na božji grob. Kakor dete sem se dal voditi . . .

»Cor mundum crea in me Deus...« Zdaj, o Gospod, zdaj! »čisto srce ustvari v meni, o Bog, in pravega duha prenovi v mojem osrčju«.

Da, to je pravi oltar; toda nima vzdanih ostankov kakega mučenika... Saj jih ni treba! Tu pod mramornato oltarno ploščo je počival sam Jezus, »ne more se pa položiti noben drugi temelj, kakor ki je položen, in ta je Jezus Kristus«.

Ali skušnje ima ta ljubeznjivi frater, ki je pred menoj pač že mnogoterim drugim duhovnim romarjem stregel pri sveti maši! S prstom mi kaže od besede do be-

sede v mašni knjigi. Čas je odmerjen in hiti, hiti... Zunaj pa že čaka morebiti nestrpno drugoverec, kopt, armenec, da opravi za menoj svojo mašno pobožnost!

Po vsakem svetem obhajilu postaja naše srce kraj, kamor položijo Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa. Če koga sprejmemo, ga pač ne bodemo z gnusobo in neredom žalili, zasramovali! — **Nov** grob, prenovljeno srce ponudimo torej Jezusu, kakor je to storil Jožef Arimatejec. Nikdar ne smemo tedaj sprejeti sve-

Cerkev božjega groba v Jeruzalemu.

tega obhajila z omadeževanim srcem, slišite, nikdar! »Naj torej človek sam sebe presodi in tedaj šele naj jé od tega kruha in pije od tega keliha. Kdor namreč nevredno jé in pije, jé in pije v sé prokletstvo,« uči sv. apostel Pavel. — **V skalo** vsekanemu grobu Jožefa iz Arimateje enako mora biti nadalje naše srce, ki sprejema svojega Gospoda, močno, trdno, plameneče za božjo slavo in nobena pe-

klenska moč ga ne sme nikdar premagati, pripravljeno mora biti zavoljo Boga »vse pretrpeti, vse verovati, vse upati, vse prenesti«. S sv. apostolom Pavlom si moramo »svesti biti, da ne smrt, ne življenje, ne angeli, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sedanje, ne prihodnje, ne moč, ne visokost, ne globočina, ne druga stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem«. — In pred duri našega srca, ki je sprejelo svojega Boga, zavalimo **težek kamen**, t. j. vedni spomin na naš cilj in konec, spomin smrti, sodbe, pekla, nebes. V vseh svojih delih spominjajmo se poslednjih rečij in vekomaj ne bomo grešili!

Napočila je zora krasnega pomladan-

skega jutra. Turki odpirajo vrata cerkve božjega groba, notri pa vrejo trume kristjanov veselih obrazov in glasen Aleluja! Aleluja! odmeva od sten in doli iz kupole nad grobom. — Da, zares! Aleluja! Aleluja! Velikonočno jutro je in mi smo že obhajali Velikonoč. Prvotna ginjenost mineva romarja, solzice mu ne silijo več v oči, a na njeno mesto stopa nekako sveto navdušenje, ki z močjo silí na dan, ne v besedah samo se pokazati, marveč ki hrepeni po dejanjih v čast in slavo božjo. »Kakor je Kristus vstal od mrtvih, tako tudi mi hodimo v novem življenju!« Spomlad prenavlja in pomlaja obličje zemlje in vse se veseli! Tudi naše srce radosti poskakuje, Aleluja! Aleluja!

F. S. Šegula.

Kdo bi zdaj umiral . . .

Anton Medved.

Posvečeno prezgodaj umrlemu pesniku Antonu Medvedu.

Zlato liro v svežem cvetju
nese vigred solnčnojasna,
da ob srebroglasnem petju
bo vzdrhtela zemlja krasna.
Toda, kdo bo strune ubral? —
Pevce naš
smrtno spanje je zaspal . . .

Pa sedaj si moral umreti,
ko življenje novo vstaja,
ko bo v seči, v kras odeti,
slavec peval pesmi majal
»Le spomladi ne — pokop,«
pel si sam,
pa so ž njo te nesli v grob.

In sedaj! — Slovenska lipa
z brstjem se bo že odela,
blizu onega je hipa,
ko bo v cvetju zašumela.
Toda kdo jo bo umel?
Pevce naš
svoje pesmi je izpel.

Roža kelih bo razvila,
duše tiste bo iskala,
ki je vanjo čare lila,
ž njo je ljubko šepetala.
Pa zastonj bo zrla krog.
Pevca ni . . .
Odpoklical ga je Bog.

Vigred zlata z liro v roki
nesi cvetja na gomilo,
sviraj v žalosti globoki
elegijo tužnomilo!
Plakaj, Slava, tudi ti!
Pevčev grob
tvoja solza naj kropi!

S. Elizabeta.

Prstan in svetinja.

Stara povest za mlade ljudi. Spisal Silvin Sardenko.

IV.

»Nemara postane drugačna?«

Po borovskem holmu je zelenela zgodnja pomlad sv. Gregorija. Beli zvončki so nosili ob stebelu povešene čaše, kakor vojaki torbe na rami. Trobentice so rumenele po baržunastem mahovju, kakor da je tamkaj zlato priklopelo iz tal. Na drobnocvetočih vrbah je zvenela ščinkovčeva pesem, po novorazoranih njivah pa je čopasti škerjanec drobil svojo pomladno popevko. Sinice niso več poletavale okrog vrtov in koč, ampak so že v bližnjih gajih praznovale ženitovanjsko svatbo.

Na holmu sv. Ambroža je bilo vedno lepo, pomladi pa se je razgrinjal gori pravi paradiz. Sedeti ob lipi tik cerkve in premišljati o nebeškem veselju, ni bila težka stvar. Hoditi ob Radomlji in gledati v nje bistrotekoče valove, pa misliti na nestalnost minljivih dobrot in lepot, je bilo modremu srcu eno in isto. Stati gori ob vrbovi šumi in poslušati skrivnostno šumenje šumečih dreves, pa sanjati o gorskih vilah in začaranih kraljičinah, vse to je bilo pomladi na Borovju kakor dana zapoved, od katere je bil izvzet le malokdo. Raznolične lepe misli je prinašala pomlad na Borovje in srečna ona duša, kateri je prinesla najlepšo misel.

Pograjčevi Pavli je to pot že ni prinesla. Stala je gori ob vrbovi šumi nad hišo. Zgodilo se je prvokrat, da je bila spomladi žalostna. Vesela pomlad pa žalostno mlado srce, to gotovo ni dobro znamenje. Ali ni zdravo telo? Ali ni zdrava duša? Ali pa je bolno oboje?

Težke misli so nadlegovale Pavlo. Češminovemu Lovru bi morala vrniti prstan, pa ga nima. Očetu bi morala razkriti, da ne bo nikoli, kakor se je mislilo, gospodinja na Češminovem domu, a si ne upa. Razjasniti bi morala svoji materi,

zakaj hodi zadnje dni tako žalostna in potrta, a zopet ne more in ne sme. Srce je velelo, naj obišče Kotnikovo Tinco, ki je nevarno obolela. Bila je Pavlina sestričina. Ali Pograjčeva ni marala Kotnikove, ker ji je bila živa vest, kako da ne sme živeti.

»Pozabiva, kar je bilo!« je zašepetala Pavla, ko se je spomnila zadnjega pisma.

»Pozabiva!« je viknila glasneje.

»Pozabiva!« so zašumeli vrbovi lesi.

»Pozabiva!« so šumeli doli do Češmina in še čez do iztoka Radomlje v globoko Račno.

Ob Radomlji na belemrodu sta prali Osolnikova Anica in Rupnikova Jerica. Njima je polagala pomlad drugačne misli na srce.

»Sedaj sva sami, Anica!« je nekam slovesno povzela besedo Rupnikova Jerica.

»Sedaj mi že vendar enkrat povej, kakšno skrivno željo skrivaš, kakor si mi preteklo nedeljo omenila.«

»Bojim se razodeti, Jerica.«

»Svoji prijateljici ne zaupaš?«

»Dokler nisem te želje razkrila staršem, je nerada zaupam komu drugemu.«

»Zadnjič pa si rekla: s teboj se lažje pogovorim, kakor z materjo.«

»O nekaterih rečeh.«

»Ni lepo, imeti skrivnosti nasproti svoji prijateljici.«

»Vsako morje zakriva svoje bisere in vsako srce svoje skrivnosti.« Anica se je sklonila, da bi prala dalje.

»Ali mi res ne maraš razodeti?« je silila Jerica vanjo.

»Danes še ne!«

Anica je bila neizprosna. Preje bi vrglo morje najskrivnejši svoj biser na skalno obrežje, kakor da bi Anica brez pomisleka razkrila Jerici svojo skrivnost.

Mirno sta prali dalje. Nista se več pogovorili drugega, kakor o lepi pomladi,

pomladi, ki je to pot rano zakraljevala in o Kotnikovi Tinci, za katere mlado življenje sta se odkritosrčno bali.

»Zvečer jo greva obiskat!« je velela Anica Jerici.

»Snoči sem bila pri njej. Vedno bolj slabi. Iz postelje še vstane, a dalj ne more.«

»Smili se mi ta dobri angel.«

»Rojen za nebesa, mora v nebesa.«

»Rojen za nebesa, mora v nebesa!« je ponovila Anica te besede, ki so ji bile zelo drage. Rupnikova Jerica je znala včasih kako stvar res lepo povedati.

»Najboljša bo morala umreti!« je vzdihnila Anica čez nekaj trenutkov.

»Bolje, da umre najboljša, kakor najslabša.«

»Res je, Jerica!«

»Ali naj umre Pograjčeva Pavla? Vsak dan nam je bolj sovražna in tuja. Kotnikovo Tinco še posebno mrzi, ker so ji jo lastna mati nekoč postavili v zgled: »Kotnikovo poglej!«

Tisti čas je slonela Tinca ob oknu majhne sobe in gledala dol v Malo dolino. Ves dopoldan je ležala, a popoldne pa ni mogla mirovati, morala je vstati. Toplo solnce je prisijalo skozi okno in ji velelo: Vstani! Vstani, da vidim, koliko je še tvojih moči. Vstani in nasmej se z veseljem nasmehom kakor včasih, vsaj meni, gorkemu solncu se nasmej. Mirno so jo obkrožali zlati solnčni žarki po kostanjevih laseh, po prebledelih licih, po voščebenobelih prstih njenih drobnih rok. Ali Tinca se ni mogla zasmejati.

Misel za mislijo ji je hitela skozi dušo, ena bolj žalostna od druge.

»Tam zunaj hodi pomlad. Počasi hodi in nekaj išče. Kaj iščeš, ljuba pomlad? Tinca iščem, pa je ni. Povsod jo išče. Po zelenem vrtu zelenijo gredice: Kje je Tinca, da jih zrahlja in obseje z novim semenom? Gori na gabrovi ravnini je že pogrjnena mehka blazina. V nedeljo popoldne pridejo gori dekleta v belih predpasnikih. Vse bodo prišle: Ali Tinca tudi tam ne bo? Veliko soboto popoldne bo-

do hitela dekleta v cerkev z velikonočnim jagnetom. Katera se preje prikaže z velikonočnim blagoslovom zunaj cerkvenega praga, tista bo srečnejša. Ali Tinca tudi takrat ne bo zraven?«

Tinca se je nemirno zgenila ob oknu in tiho izpregovorila verze, ki jih je slišala pri neki priliki:

»In česar se srce boji,
kako se rado to zgodi . . .

Ni se mogla več domisliti, kje jih je slišala, a to je čutila, da so se zagrebli globoko v njeno srčno kri. Kako se je bala umreti v mladosti, umreti spomladi; a sedaj se bo moralo to zgoditi.

V sobo je stopila mati in objokanih oči je pogledala v svojo hčer.

»Tinca, ali ti je na solncu bolje?«

Tinca je odmajala z glavo. Zakaj, ko bi bila izpregovorila, bi bil glas jokajoč, in materine oči bi z nova zajokale.

»Pograjčeva Pavla je prišla. Vpraša me, če sme k tebi. Mislija sem, da spiš, zato sem preje prišla pogledat . . .«

»O, le recite Pavli, naj pride!«

Pavla je vstopila, zaprla vrata in obstala ob njih.

»Tinca, dober dan!« Hotela je reči vse kaj drugega, a sama ni vedela, kaj.

»Pridi, Pavla! Sedi!« Tinca se je sklonila, da ji ponudi stol.

»Ne trudi se, Tinca. Vzamem ga sama.« Pavla je pomaknila stol bliže k Tinci.

Tiho in brez besed sta si nekaj hipov gledali v oči. Tinčine oči so postale globoke in bleskovite, odkar je Pavla ni bila videla. Pavlin pogled pa je bil resen, zamišljen in boječ. Komaj da si je upala gledati v nedolžni obraz svoje sestričine. Tinca je razumela položaj in pretrgala molk.

»Ne misli, Pavla, da me tvoj obisk vznemirja.«

»Uganila si, bala sem se priti k tebi.«

»Ko bi bila zdrava, bi že tudi jaz prišla k vam.«

»Vem, da ti je težko delo moje hladno vedenje.«

»Vidiš. Moja bolezen je močna kakor smrt. Še tebe je privedla k meni.«

»Naj ti povem, kako je to prišlo: Gori ob vrbovi šumi sem stala in gledala doli proti vaši hiši. Nekaj mi je reklo: Tam doli leži bolna Tinca, prijateljica tvojih mladih dni. Dobro ji dene, če jo kdo obiše; a hudo ji mora biti, če tebe ne bo blizu.«

»Že prej mi je bilo hudo, sedaj bi mi bilo še huje.«

Nisem se več obotavljala. Vstala sem in šla sem.«

»Zdi se mi, da bom nocoj lažje spala.«

»Tudi meni je lažje pri srcu . . .«

In obnovili sta dolgo vrsto lepih mladostnih spominov. Od onega časa, ko sta še skupno v pisanih košaricah brali po vasi pirhe, pa do onega časa, ko sta kakor družici svetili ob ovenčanem vozu, na katerem so vozili Lurško Devico v novo vaško znamenje. Takrat sta bili še obe polni detinske ognjene ljubezni do nebeške Kraljice. Ali prišla je ura, ko so v Pavlino dušo pridrvile nove misli, kakršnih ni bilo preje vajeno njeno nedolžno srce. Pavla je bila prekratkovidna in ni spoznala v njih nobene nevarnosti. Uda-la se jim je. Pa so zastрупile celo njeno dušo in srce in vse njene moči.

»Žal mi je poti, ki sem jo zgrešila!« je potožila Tinci.

»Tvoji dnevi so še dolgi, Pavla. Tvoj dan se še ne bo nagnil . . .«

»Ali moje srce je že preveč nagnjeno drugam.«

»Dokler je drevo še mlado, se more upogniti, kamor hočeš.«

»Moja roka je preslaba, da bi upognila to drevo.«

»Močne volje je treba, Pavla.«

»Daj mi svojo voljo, Tinca.«

»Svoje volje ti ne morem dati, a dam ti svojo misel: Iz okna, skozi katero gleda smrt, se vidi svet ves drugačen, kakor pa iz okna, skozi katero zre brezskrbna mladost. Smrt bo pogledala enkrat tudi v tvojo sobo, Pavla . . .«

Pavlo so te besede pretresle v dno srca. Toplo in hvaležno je segla Tinci v roke, ko se je poslovila od nje.

»Nemara postane drugačna?« je mislila Tinca o Pavli, in počasi je stopala proti postelji. Bila je izmučena od sedenja in govorjenja. Kmalu je mirno zas-pala.

Pavla pa je odhitela domov pomirjena, da je premagala sama sebe. Celi teden že so ji prigovarjali mati: »Stopi vendar doli h Kotnikovim in poglej, kako je s Tinco! Ko sem bila jaz zadnjič doli, ni kazalo nič dobrega. Še mravlja obiše mravljo, če obleži na poti, pa dekle ne bi dekleta, posebno še, če sta si v sorodu. Ne bodi vendar taka, kakor kamen!«

Pavli se je zdelo, da bi se to reklo ponujati Kotnikovi svoje užaljeno prijateljstvo. Dolgo se je pomišljala in danes je izpolnila materino željo. Prvi led je bil prebit. Ali pot je še dolga in ledena in treba bo prebiti še mnogo ledu, preden zavlada pomlad tudi v Pavlinem srcu. Če sploh kdaj zavlada . . .

(Se nadaljuje.)

Četrta božja zapoved ti bodi sveta!

Nemški pisatelj L. Kist pripoveduje tale svarilen zgled: V vasi E., kjer sem služboval kot duhovnik, sem večkrat obiskoval bolnega družinskega očeta, ki je silno trpel, pa je trpljenje kaj vdano prenašal. Na njegovi desni nogi od kolena doli so se mu naredili hudi turi; zdravila

niso pomagala nič; naposled je noga postala vsa črna; ni ostalo drugega, kakor: noga mora biti odrezana. Ker je bilo nevarno, da bi bolnik med operacijo umrl, sem ga prevedel za smrt; kaj skesano je prejel sv. zakramente ter se popolnoma vdal v sveto voljo božjo. Pred operacijo

se ni dal omotiti, obetajoč zdravniku, da bo muke operacije brez ječanja prestal, češ, da hoče prenašati bolečine kot pokoro za svoje grehe, ozirajoč se na križanega Izveličarja ter žalostno Mater božjo. Strahovite se bile bolečine, ko so mu rezali nogo. Pa držal je besedo: Niti zastokal ni; nobena solza mu ni prišla v oči; celo sam je s svojima rokama prijel bolno nogo ter spodbujal zdravnike, naj jo le brez usmiljenja režejo in žagajo. Po končani operaciji sem obiskal potrpežljivega in junškega moža ter sem bil priča pretresljivega prizora. Vzel je bolnik v roke odrezano nogo, ki je bila že vsa gnila, jo je dvignil kviško ter jo milo in resno pogle-

dal, naposled je spregovoril s tresočim glasom: »To je tista noga, s katero sem pred 21 leti svojega očeta iz hiše pahnil ter ga še na tleh ležečega osuval. Od takrat ta moja noga ni bila več zdrava; Bog sam je po meni potrdil četrto zapoved ter me je grozno kaznoval. Da, o Bog, ti si pravičen! — Ali razumete sedaj, zakaj sem tako vdano in brez solz trpel grozovite muke, ko so mi to nogo žagali? Upam, da sem se spokoril za svoje hudo delstvo. Še danes bodo to nogo pokopali na pokopališču; jaz pa bom šel kmafu za njo!« — Kakor je govoril, tako se je zgodilo. Čez štiri tedne je ležal v črni zemlji.

Teotim

Nedolžnim.

Veselje iskri raz obraza,
na ustnih ti plava nasmeh
in v srcu ne čutiš poraza
in radost ti seva v očeh.

Ta radostni smeh
mi v tvojih očeh
ne sanja o strasti,
o grešni propasti.

ki mnoge, premnoge nesrečne stori
in duše nedolžne oskrunja, mori.

Koliko teče po svetu solzá,
tvoje oko pa solze ne pozna;
tuge in rane
so tebi neznane;

rajska nedolžnost ti sije raz čela,
zato si vesela.

O hodi vesela in pevaj
in srečo nedolžnosti nam razodevaj!

J. U. Limbarski.

Šola krščanke popolnosti.

(Dalje.)

S češčenjem presv. Jezusovega Srca, v molitvijo k temu božjemu Srcu se vzdigujemo kakor orli naravnost k solncu, iz katerega izžareva vsa luč in vsa življenjska gorkota za našo dušo, vsa moč naše volje, vsa rast v čednostih, v ljubezni, v popolnosti. Saj je to božje srce pravi in prvi in neusahljivi vir vseh milosti, vse svetosti, kakor solnce vir luči in gorkote.

Toda tak orel biti, to ni tako lahka stvar. In med častivci Jezusovega Srca jih morebiti ni malo, ki se štejejo, da so godni in čvrsti orli, pa so vendar le — orličji, brez posebno jasnih pojmov o tej požnosti in brez posebne žarne ljubezni

do tega vse ljubezni vrednega Srca. Lej, dragi bogoljub, če se hočeš zapisati med te orle, ki se dvigajo čvrstih kril in demantnih oči k Solncu Pravice, ki pijejo luč in moč v svoje duše naravnost iz Jezusovega Srca, potem si izvoli za odgovornost — Marijo. In če ti resnicoljubna ponižnost prav na dnu srca pravi, da si res še le orlič, nič ne maraj: Mariji se izroči, ona te bo gotovo odgojila v pravega godnega in krepkega orla.

Poslušaj kakol

1. Če častiš Marijo, če se v molitvi rad zatekaš k njej, potem bo Marija stala skoro vedno pred tvojimi

a č ni i. In kdo je Marija? Za Jezusom naj-vzvišenejši vzor čistosti, krotkosti, ponižnosti, svete preprostosti, ljubezni, dobrotljivosti, usmiljenja, potrpežljivosti, modrosti, srčnosti, z eno besedo: vzor najvišje popolnosti. In čim večkrat in čim bolj boš gledal na to nebeško lepoto, tem bolj boš vzljubil, ne samo Marijo, ampak tudi — popolnost, ki se zrcali jasna in prozorna in čista in nebeško lepa na deviški božji Materi. Hrepenenje po popolnosti je pa, kakor že veš iz lanskega šolskega leta, prvi neizogibno potrebni pogoj v dosego popolnosti.

2. Če častiš Marijo in rad k njej motiš, potem boš tudi ti Mariji vedno pred očmi. Njen mili pogled počiva vedno na njenih častivcih, misli njenega ljubečega srca so vedno pri njih. Kako to in zakaj? Zato, ker vsakega svetnika vleče neprenehoma velika ljubezen k tistim, ki ga časté in se mu priporočajo. Kaj šele Marija, kraljica vseh svetnikov? Saj je zato kraljica vseh svetnikov, ker ima nad vsemi angeli in svetniki najboljše, najblažje, najplemenitejše srce. To je en vzrok njene ljubezni do svojih častivcev.

Drugi je pa ta-le: Bog Marije ni odločil le za to, da bi bila r o d n a mati Jezusova, ampak poleg tega neskončnega dostojanstva ji je dal še drugo, da je postala tudi d u h o v n a mati vsega človeštva. In zato je napolnil njeno srce z neizmerno materinsko ljubeznijo do nas. In tako je res Marijino oko in Marijino srce vedno pri nas, ker smo njeni otroci.

Ah vsaka mati želi dobro svojim otrokom; saj še vsaka koklja pred svoje piške brska. In česa želi naša najboljša mati Marija nam svojim otrokom? Kaj drugega nam bi želela ona, ki gleda resnico, lepoto, vrednost in nevrednost vseh stvari jasno, odkrito in brez zastera, kakor ravno popolnost? Saj je za božjimi lastnostmi ni stvari na nebu in na zemlji, ki bi bila večje vrednosti, kakor je popolnost.

Tako nas torej ljubi Marija in tega zaklada nam želi.

3. A ne samo želela nam bo Marija tega nedoumnega dušnega kra-u in bogastva, ona nam bo do njega tudi pripomogla. Marija ni namreč samo najbolj ljubeča mati, ona je tudi najbogatейša in najmogočnejša mati. Bog je ni samo za naše mater postavil in njeno srce z ljubeznijo do nas napolnil, ampak dal ji je tudi vseh pripomočkov, da more nam svoji otrokom pomagati. In kako je Bog to naredil? S tem, da je Marijo postavil za delivko milosti, tako da nam Bog deli vse milosti po Mariji.

Kaj si brez milosti? Misli si človeka, ki je na rokah in nogah hroma, povrhu pa še slep, gluha in nem, in ki ga potlej na ceste položiš in rečeš: »Alo, stric, zdaj pa pot pod noge in hajdi naprej!« Revček se še ganil ne bo, kakor ajdov snop bo ležal, in prvi voz, ki bo pridrvil po cesti, bo nesrečneža povezil in ga zmečkal. Lej, to si ti brez dejanske milosti božje! Ne geniti se ne moreš brez nje na potu proti nebesom proti popolnosti!

In s pomočjo božje milosti? Dvigni pogled v nebo in oglej si lepoto angelsko in svetniško. To postaneš tudi ti -- z milostjo!

In o imenitnosti tega božjega daru ni nihče tako prepričan, kakor je prepričana Marija, ki vidi to resnico tako jasno in živo, kakor ti zdaj-le tega »Bogoljuba« v njegovem višnjevem plašču. In ker to vidi in ker nam tako presrčno želi popolnosti in ker je Marija ključarica nebeških zakladov, oj, kako težko čaka, da jo prosiš, in da ti more odpirati in deliti iz nebeških zakladnic. Vedi, da Marija po veselju, ki ga ima nad Bogom, ne pozna večjega, kakor noč in dan stati ob teh nebeških zakladnicah in z obema rokama zajemati in vsipati milosti na svoje proseče otroke.

4. Da, na svoje proseče otroke Božja postava je, da se bo milost delila tistim, ki bodo zanjo prosili, ki bodo mo-

lili. A moliti se mora dobro, potem se vse doseže. Da je pa molitev dobra, mora biti pred vsem zaupljiva. Ali ravno to-le zaupanje pri molitvi včasih ni tako lahka stvar. Kako je bilo včasih, ko si bil še dečák, če si kakšno tako naredil, da ni bila ne za v pisker ne za v ponev, in če sta potlej z očetom zaplesala, če so oče z miklavževko takt dajali in si ti zraven ginjaivo lep »solo« zapel, koga si potlej rajši šel kruha prosit, po pravici razžaljenega očeta ali mater?

Ali ni nekako tako tudi z nami, če smo enkrat nebeškega Očeta razžalili? Zavest greha nas potem navdaja s strahom pred Bogom, toplomer našega zaupanja pade potem na zelo nizko stopnjo, včasih skoraj do ničle, če ne še pod ničlo, tako da se potem tudi veselje do molitve ali zelo ohladi ali pa celo zmrzne. In kaj potlej, če ne molimo in če molimo brez zaupanja, torej slabo? In zato nam je Bog v svoji nerazumljivi ljubezni in modrosti dal nebeško mater, da se moremo k njej zaupljivo zateči, če nas zavest naših grehov davi v grlu, da včasih kar ne moremo in ne moremo spraviti iz nje ga zaupljive molitve k razžaljenemu Bogu.

Od koderkoli si torej ogledamo naš nauk, da je Marija najboljša odgojiteljica za orle, ki v nebeških višavah obletavajo presv. Jezusovo Srce, se nam ta nauk pokaže kot pristna resnica.

Le par opomb še, kako častiti Marijo, da nam bo to čaščenje v resnici pripomoček k popolnosti.

Najprej: Moli k njej vsak dan! Če ne moreš veliko, vsaj nekaj, toda — ali slišiš — vsak dan! Zlato pravilo!

Potem: Prosi Marijo predvsem milosti in čednosti! Tupatam se dobé, ki jo prosijo vseh mogočih stvari, le za svojo dušo ne znajo ali nočejo nič prositi. Za zdravje pri hiši, za srečo pri živini, pri prodaji in kupčiji, za blagoslov božji na polju, še za dobrega ženina — je že prav! Toda, ljudje božji, telo je telo, zemlja je zemlja, duša in nebo sta pa večna in božja! Išcite — tudi pri Mariji — najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse to vam bo privrženo!

Nazadnje pa: Prosi, moli in trkaj tudi pri Mariji — vztrajno! Ne opusti molitve, če se ti zdi, da te Marija ne sliši in ne usliši! Marija je dobra, ljubeča, a tudi modra odgojiteljica. Ona ve najbolje, zakaj te včasih takoj ne usliši. Ali o eni stvari si lahko popolnoma prepričan: dokler moliš, ti prav gotovo rastejo orlove peruti, če jih tudi ne čutiš in ne vidiš. In tem lepše orlovo perje in tem krepkejše peruti boš dobil, čim več in čim dalje boš molil.

Torej, dragi bogoljub: po Mariji k Jezusu in k popolnosti!

Dr. Ant. Zdešar.

Zoper prazno vero.

Senožeče. Kdo bi si mislil, da so ljudje še dandanes tako nagnjeni k vražam in praznoverju. Po Trstu in sosednjih krajih se razširjajo neka pisma, katerim se pripisuje posebna moč. Tako pravi pismo, da onemu, ki ima ta pisma pri sebi, ne more nihče škodovati, nož se ga ne prime, strel ga ne zadene, in da bi te še bolj prepričal, ti svetuje: vzemi psa, naveži mu pisma na vrat, in ako vanj streliš, ga ne boš zadel. Kdor pa nosi ta pisma pri sebi, temu so odpuščeni vsi grehi, zadnja ura mu bo naznanjena tri tedne pred smrtjo. Kdor ne veruje, da so ta pisma od Kristusa,

ta bode »na večno proklete«; ravnotako on, ki bi jih ne razširjal med znanci. V pismih je zaznamovanih 45 nesrečnih dni v letu; med temi 1. april, ker se je obesil Juda Iskarijot, 1. september, ker sta bili na ta dan pokončani Sodoma in Gomora. Vsa stvar diši po protestantovskem verskem čustvovanju. — Ker pisatelj grozi z večnim pogubljenjem, ker so vmes vpletene nekatere drugače dobre molitvice in ker bi bilo res prijetno s pomočjo praznih pisem dobiti odpusčenje grehov, se ne smemo čuditi, da se je stvar zelo zanesla in razširila med gotove ljudi. Vsak pameten

človek pa bo te prazne marnje vrigel v peč, kamor spadajo. Po načelih katoliških nra- voslovcev so celo prepovedane take molit- vice, in sicer v sledečih slučajih: 1. Ako molitvice obsegajo kaj neresničnega, nepotreb- nega, nedostojnega, smešnega, četudi s sve- timi besedami in mislimi pomešanega, potem so take molitvice prepovedane. 2. Ako so pa molitvice sameposebi dobre, potem so dovo- ljene pod pogojem, da se od njih učinek ne pričakuje za gotovo. 3. Ako se pa opravlja na gotov način in ako se trdno pričakuje, da mora temu slediti tudi gotov učinek, potem so take molitvice prepovedane. Isto velja tudi

o molitvah in pobožnih vajah, katerim se za trdno pripisuje nadnaraven uspeh. Izvzeti so seveda zakramenti, ki so postavljeni od Kri- stusa. Da, celo pri zakramentalih ne smemo za trdno pričakovati gotovega učinka v go- tovi smeri, če tudi je molitev cerkve gotovo uslišana. — Kdor vé, kaj so zakramentali in kako jih je treba rabiti, tak gotovo ne bo segel po vražah. Seveda, kdor pa noče hoditi v cerkev, da bi se o tem poučil, kdor se ogiba ali celo zametuje spoved, tak se pa poprime vsake vraže in praznoverja, da si uteši svojo vest.

A. Šifrar — Senožeče.

MISIJONSKA POROČILA.

Bolgarski misijon.

Kako je P. Metod postal katoliški misijonar.

Katoliški misijonarji so spoznali, da bode mogla katoliška Cerkev med Bolgari šele potem uspešnejše napredovati, če bodo Bolgari imeli domače bolgarske kato- liške misijonarje. Zato so ustanovili bol- garsko semenišče v Kara-Agač pri Odrinu, ob železnici, ki gre iz Bolgarije v Cari- grad. Sliko iz tega semenišča je prinesel že lanski »Bogoljub« (št. 8., str. 242); danes pa poslušajte lepo zgodbo o P. Me- todu.

Med prvimi duhovniki, ki so izšli iz bolgarskega semenišča v Kara-Agač, je vič. P. M e t o d, katerega je Bog na prav nenavaden način poklical v apostolsko službo. Bil je sin razkolnega popa in je bival s svojimi starši v oddaljeni vasi Rodopskega pogorja. Njegov oče ga je bil odločil za naslednika v svoji službi, ka- kor je to navada pri razkolnikih na vzho- du, kjer duhovniška služba kakor kaka obrt prehaja od očeta na sina, brez ozira na to, ima li ta veselje do duhovskega stanu ali ne.

Nekega dne pride katoliški misijonar na svojem pastirskem potovanju v bližino

popovega domovanja. Tu najde več šest- do desetletnih dečkov. Pater stopi k njim in se spusti z njimi v pogovor. Takoj opazi, kako se posebno eden med vsemi odlikuje po svoji živahnosti in bistrum- nosti. Zato ga vpraša, kdo so njegovi starši in kje stanujejo. Deček je bil takoj pripravljen, da ga povede domov. Hodila sta le nekaj minut in deček steče v skromno, preprosto kočo, ki je bila stano- vanje njegovih starišev.

Oče in mati se nista malo začudila, ko sta zagledala tujega duhovnika v svoji hiši. »Sedi in povej, kaj želiš,« pravi go- spodar, žena pa se je podvizala, da pri- nese prišlecju skromno okrepčilo. »Vašega sinčka bi rad vzel seboj v bolgarsko seme- nišče v Kara-Agaču, da postane duhov- nik.«

Oče in mati sta debelo gledala in pop odgovori: »Zakaj pa vendar tako daleč? Moj sin mi bo naslednik in zato mu pač ni treba hoditi v tujino, kajti jaz sam ga bom pripravil za njegov bodoči poklic.«

»Ali ne želiš, da bi se tvoj sin kaj več naučil. kakor si se učil ti?«

»Toda vprašanje je, če bo hotel moj sin sploh s teboj? Poleg tega je pa treba za šolo denarja, jaz pa sem reven in le s težavo preživljam ženo in otroke.«

»Bodi kar brez skrbi v tem oziru,« odvrne misijonar; »ljubi Bog nam pošlje vsakdanjega kruha in tebi ne bo treba ničesar plačati za sina. Njega samega pa vprašaj, ali ga veseli iti z menoj, ali ne!«

Deček je bil že davno istih misli in po dolgotrajnem pregovarjanju sta oče in mati privolila. Novi gojenec je šel z misijonarjem v Kara-Agač.

Kmalu po njegovem vstopu v semenišče pa mu umrje oče; toda kljub žalosti, ki jo je vsled nepričakovane izgube občutila njegova duša, je deček vendar prostejše dihal. Sedaj je bil namreč varen, da ga ne bo nikdo več oviral v njegovem srčnem hrepenenju. Upal je, da se bo mogel nemoteno posvetiti učenju in pripravi na vzvišeni duhovski poklic. Toda človek obrača, Bog pa obrne!

Pet let je bilo preteklo od tega dogodka in v prihodnjem letu je imel naš dijak začeti svoje bogoslovske nauke, kar ga nekega dne pater rektor pokliče v govornico. Kako se začudi, ko uzre pred seboj svojo mater! Njegova radost pa je bila še tem večja, ker ni takega obiska niti najmanj pričakoval. Toda kmalu se je imelo to veselje izpremeniti v ravno toliko ali še večjo žalost; mati je bila namreč prišla, da vzame sina s seboj domov. Toda mladenič se je krepko ustavil prijaznim obljubam, kakor tudi resnim grožnjam.

Mati je sicer uvidela, da nič ne doseže pri sinu, a obupala ni; obrnila se je na bolgarskega konzula s prošnjo, naj bi s silo pripravil njenega trdovratnega in svojeglavnega sina do tega, da se vrne domov. Ker mladenič še ni bil polnoleten, se je moral vdati. Njegova zadnja beseda rektorju je bila: »Sicer moram iti, toda, prosim, molite zame, da bi moja odsotnost ne trajala dolgo, kajti pridem zopet.«

Tri mesce po njegovem odhodu je rektor prejel sledeče pismo:

»Ljubi moj pater! Že trije dolgi meseci so pretekli, kar sem Vas zapustil. Ti trije meseci se mi zde kot dolga večnost in moje srce se nikakor ne dá odtrgati od dragega mi semenišča. Ako bi le vedeli, kako se mi toži po semenišču. Kolik razloček med tukaj in tam! Moji vrstniki so vzrasli brez vsake vzgoje in brez vere, v nedeljo gredo v cerkev le zato, ker je to navada, ne znajo niti brati, niti pisati, njih edino veselje so le surove zabave. Ničesar ne vedo o sreči, ki jo uživajo duše pri prejetanju najsvetejšega Zakramenta, niti slutnje nimajo o pokoju, ki ga zajema vest v zakramentu sv. pokore. Spoved je v očeh razkolne mladine le nepotrebna stvar, saj mladi ljudje — tako pravijo — ne morejo grešiti! Kolika zaslepljenost! Spričo te duševne zapuščenosti šele prav dobro spoznavam, koliko dobrega ste mi storili. Za ljubim Bogom se imam Vam zahvaliti za neprecenljivo srečo vere, kakor tudi vzgoje svojega srca in razuma. Preteklo je že nekaj let od mojega vstopa v semenišče, toda prav dobro se še spominjam onega dne, ko sem v svoji domači obleki, brez čevljev in nogavic, noge po domačem običaju zavite v vrečo, glavo pokrito s priprostim kalpakom (kapo), pozdravil prvič svoje bodoče tovariše. Danes vidim svoje sovrstnike, katerih duševno zanemarjenost sem ravnokar omenil, na isti način oblečene. Pri pogledu nanje si mislim večkrat: moja duša, moje srce in mišljenje je moralo takrat podobno biti moji zunanosti! Obleko premeniti sicer ni težko, toda da se je izpremenila ne samo moja zunanost, ampak pred vsem tudi moja notranost, za to se imam zahvaliti le Vaši požrtvovalnosti, gorečnosti in ljubezni.

Razkolne cerkve do sedaj še nisem obiskal, čeprav je popu to silno zoprno. Rajši prehodim vsako nedeljo dobri dve uri dolgo pot, da pridem do katoliške cerkve, kjer strežem patru G., bivšemu gojencu semenišča v Kara-Agaču, pri sv. maši.

Pravoslavni pop, ki je bil z grožnja-

mi prisilil mojo mater, da me je vzela iz semenišča, je pred nekaj tedni umrl. Materi večkrat prigovarjam, naj me vendar pusti, da se vrnem v svoje ljubo semenišče. Dasi mi ni še naravnost privolila, vendar čutim, da so najhujše ovire že premagane. Upam, da se bo moja srčna želja kmalu uresničila!

Povem naj Vam še nekoliko o volitvi in nameščenju novega popa. Ko so v naši vasi volili novega popa, sem svoji materi poskušal razložiti razliko med neizobraženimi in nevednimi razkolnimi popi, ki gledajo le na časni dobiček, in med katoliškimi duhovniki, ki so me vzgojili v semenišču. Mislim, da to pri njej ni bilo brez uspeha, in upam, da mi bo kmalu dovolila, da se vrnem zopet k Vam.

Toda hotel sem Vam govoriti o volitvi novega popa. Zadnjo nedeljo so se zbrali vaški starešine in so se posvetovali: Pop nam je umrl, izvoliti moramo torej iz svoje srede novega. Ti, Dimitrij, ti znaš brati, znaš peti, bil si cerkvenik, ti bodi torej naš pop! — Izvoljenec se je sicer nekoliko upiral, a nazadnje vendar sprejel to čast. Sicer je navaden kmet, a človek je poleg tega vendar lahko tudi še pop, to prinaša nekaj dobička in žena in otroci imajo nekoliko prijetnejše življenje. Novi pop odide za 14 dni k »despotu«, t. j. k razkolnemu škofu, da se v tem času priuči važnejših obredov in načina, kako deliti zakramente. Po tem času se vrne in vas bo zopet imela popa!

Žalostne razmere! Sedaj umevam bolj kakor doslej gorečnost in požrtvoval-

nost, s katero vzgajate bodoče duhovnike. Kakšno dobro delo bi bilo, ako bi mogli tem revnim prebivavcem, ki so bolj nevedni kakor hudobni, poslati iz Vašega semenišča kakega gorečega duhovnika! Mnogi predsodki bi kar sami izginili, ako bi dobro ljudstvo imelo v svoji sredi učenega, pobožnega in gorečega duhovnika, ki bi govoril njih jezik in vršil sveta opravila po njih obredu! . . .

Tako v pismu. Želja mladega bogoslovca se je uresničila; kmalu se je smel zopet vrniti v semenišče. Danes pa je že davno dospel do cilja svojih mladostnih želj, postal je duhovnik — misijonar reda asumpcionistov (Marijinega Vnebovzetja) in deluje z neumorno gorečnostjo v semenišču v Kara-Agač za vzgojo domače duhovščine. Največje veselje P. Metoda je pomagati razkolnim mladeničem do milosti izpreobrnjenja in potem vzbuditi v njih poklic do duhovskega stanu. Saj je sam na sebi izkusil, kako s tem osreči te mlade ljudi, in kot rojen Bolgar predobro vé, da sme pri izpreobračanju razkolnikov največ uspehov pričakovati od duhovnikov-domačinov. Vedno se hvaležno spominja dobrotnikov iz katoliških dežel, ki podpirajo bolgarske misijone, posebno pa je vesel, da so se Slovenci tako vneli za razširjanje katoliške Cerkve med brati Bolgari. P. Metod je tudi bolgarski pisatelj; prestavil je na bolgarski jezik Tomaža Kempčana »Hoja za Kristusom« in spisal več lepih knjig v obrambo katoliške vere med Bolgari.

Slovansko semenišče v Kara-agaču.

V zadnjem času si, dragi »Bogoljubov« bravec, že večkrat vzel potno torbo in odšel na jug in vzhod med uboge slovanske brate, ki žive ločeni od Rima. Danes naj te popeljem za nekaj trenutkov v slovansko deško semenišče, katero vodijo čč. očetje asumpcionisti na turškem ozemlju v Kara Agaču.

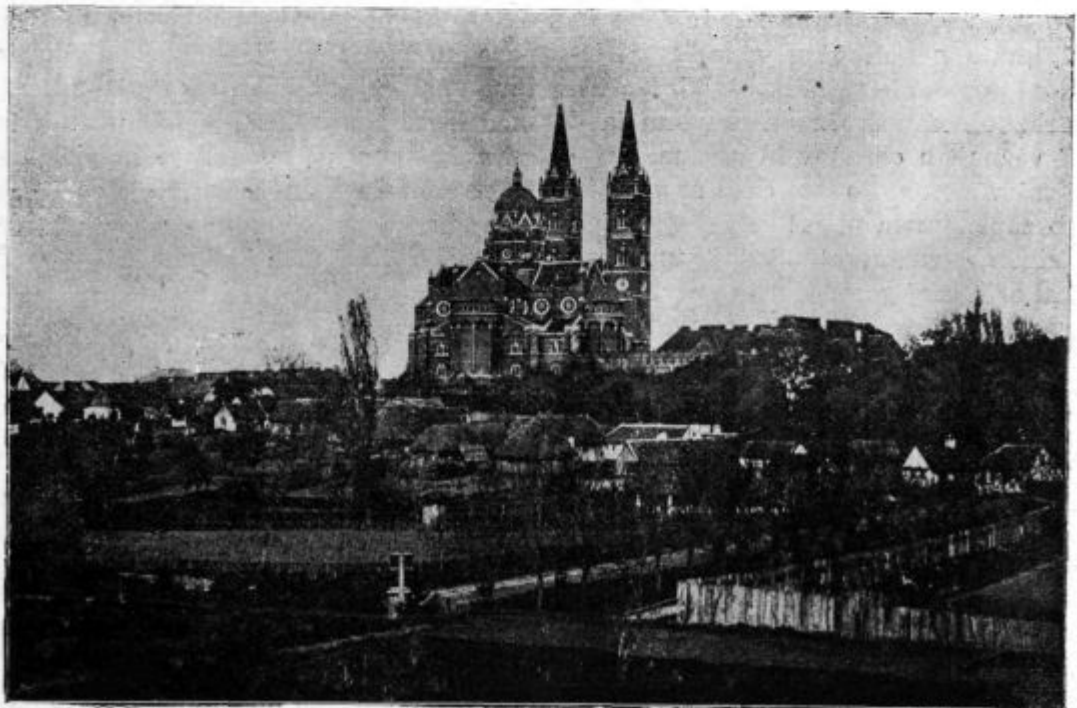
Prihod gojencev v semenišče je vselej nekaj posebnega, posebno zanimivega. Koliko življenja je med novodošlimi dečki! Nikjer čmernega obraza, nikjer puste dolgočasnosti. Ali imajo še domovino, domačo družino, ali pa so tla, ki jih sprejemajo, njihova domovina? Toda ali niso redovniki njihova družina? Oni to vedo

in čutijo. Bogastva niso nikdar poznali; le malokaterim se je godilo doma v rodni hiši srednje dobro. Lahko si misliš, kaj so prinesli s seboj. Ko je ob začetku lanskega šolskega leta prihajal o. Leander s skupino 24 dečkov v semenišče, je sledil težak, ki je nosil prtljago. In kakšno prtljago? Dva kovčega in tri vreče. V kovčegih je bilo nekoliko perila; v vrečah pa mandeljni, smokve (fige) in takozvani lukum (turška sladčica).

Zdaj v novi hiši se pa gre na to, da nadomeste očetje misijonarji dečkom starše in jih vzgajajo v dobrem in trdnem verskem duhu. Ti mali prebivalci proste narave navajeni popolne prostosti, ki jo nudi življenje na deželi, ne vedo še ničesar o kakem redu v semenišču. Sicer ostanejo roke in noge proste vseh vezi, a navadijo jih pa le počasi na mir, red in tihoto ob gotovem času, kar je neobhodno potreba za učenje.

Med gojenci mora vladati neka enakost tudi v obleki. Doma je dobra najbolj priprosta in kolikor mogoče cena obleka brez ozira na kako lepoto in mero. Tu imajo sestre-redovnice veliko dela. Laž-

bi ti na dolgo in široko opisaval, a ne izdelovanja oblek, ampak primerjanje novih neke vrste predpasnikov. Vsak četrtek težko pričakujejo ti »korenjaki« sestre, ki prinese velik zavitek novih oblačil. To je življenja in vrvenja v dvorani. Ponosno odhajajo in ustavijo vsakega, naj si bo tovariš ali kdorkoli, da mu povedo velevažno novjco. Vsak ima zdaj svoje. To je delavna obleka. Praznična pride šele pozneje, je malo lepša, torej tudi dražja, posebno če jih je treba do petdeset! O revščina, če bi te ne bilo! Če je pa ta, pa ni obleke, ni kruha, manjka vsega. Zato podpirajmo misijone, posebno misijone med našimi ubogimi brati Slovani na jugu in vzhodu s tem, da pristopamo v obilnem številu k apostolstvu sv. Cirila in Metoda, in darujemo ono malo vsotico, ki velja za članarino; in kdor more, naj odrine še kaj več. Bog bo plačnik vsega. Kajti premislimo, koliko dobre se stori s tem, da se podpirajo taki zavodi, iz katerih izhajajo goreči duhovniki in razširjevalci božjega kraljestva na zemlji.

Misijonar P. Hristov v smrtni nevarnosti.

P. Hristov, ustanovitelj katoliškega misijona v Slivnu, je sedaj predstojnik katoliškega misijona v Monasteru (Mostratli) na Turškem blizu bolgarske meje. Dne 18. septembra (kvaterno soboto) letošnjega leta so Turki iz sosednje vasi Evdžiler napadli monasterske kristjane. Dva kristjana so ubili, osem pa smrtnonevarno ranili. P. Hristov je dobil mnogo ran in le posebni božji previd-

nosti se ima zahvaliti, da je še živ. Turkom je znano, da je misijonar Hristov skrben pastir svojih ovčic, zato so se zarotili, da ga bodo umorili. Za enkrat se jim to še ni posrečilo, a Bog vé, če ga ne čaka mučeniška smrt, ker turška ustava še ni izpremenila krvoločne turške narave. P. Hristov se sedaj še posebno priporoča v molitev

Med brati Hrvati,

ali: naša pot v Dalmacijo, Hercegovino, Bosno in Slavonijo.

(Piše urednik. — Dalje.)

V torek, 9. avgusta, ob eni popoldne sem se odpeljal iz Sarajeva proti Hrvaški. Železnica teče skoro ves čas po dolini za reko Bosno. Pokrajine so popolnoma podobne našim: griči, doline, gozdi, travniki, njive se prijetno menjavajo. Samo poslopja in noša ljudi je različna od naših. V Lašvi se odcepi stranska proga proti Travniku. Jaz sem se držal glavne, ki vodi proti Brodu. Vozili smo se mimo krajev, ki so znani iz zadnjih avstrijsko-turških bojev: Žepče, Maglaj, Derwent itd. Tudi v vagonu sem kramljal s preprostimi bosanskimi seljaki, s katerimi smo se skupaj vozili. Med drugimi je bila jako zgovorna neka postarna ženica, ki je zraven mene sedeča izvlekla iz žepa svojo fajfico, zapalila in začela pridno puhati tobak. Če se ne motim, me je prosila dovoljenja. In jaz seveda nisem tako hudoben, da bi ji bil hotel kratiti to veselje. Bila pa je dobra krščanka. Pravila mi je, kako da ljudje pri njih radi hodijo v cerkev in k spovedi da gredo — ona tudi — vsak mesec. Bil sem vesel dobrosrčnosti teh preprostih ljudi.

V Brod smo dospeli ob enajstih zvečer. Mislite si torej lahko, da je Bosna dokaj velika dežela: iz Sarajeva do deželne meje deset ur voznje. Brod leži ob Savi, ki dela mejo med Bosno in Hrvaško, in je dvojen: na desni strani Save bosanski Brod, na levi hrvaški (slavonski). Spodnji del Hrvaške se imenuje Slavonija. To ni samostojna dežela, ampak le del velike, podolgovate zemlje hrvaške.

V bosanskem Brodu sem počakal in počil par ur, zjutraj ob štirih se pa odpeljal dalje proti — Djakovu. Kaj je posebnega v Djakovu, da me je vleklo tje?

Djakovo ni veliko mesto, niti mesto ni ne, ampak le trg, toda — sedež škofije. In na tem škofijskem sedežu je sedel celih 50 let slavni škof Josip Juraj Strossmayer. Strossmayer je sicer že umrl pred petimi leti, — a zapustil je za seboj krasen spomenik, namreč veličastno stolno cerkev, ki ji je težko dobiti para. In ker sem velik prijatelj cerkvene umetnosti in cerkvene lepote, me je vleklo videti to cerkev in obenem videti kraj, sam na sebi neznaten, pa tako sloveč po slavneni Strossmayerju. Pred leti ni vozila železnica do Djakova in treba se je bilo precej daleč od železnice voziti z vozom; danes pelje železnica tik mimo Djakova proti Osjeku.

Bilo je okoli sedme ure zjutraj, ko dospem tje. Djakovo leži sredi širne, rodovitne ravnine, in je — kakor povedano — ne mesto ampak trg (trgovište), a velik trg. Nekoliko me je spominjalo Djakovo na naš Mengeš. Široke ravne ceste, ob straneh pritlične in enonadstropne hiše. Samo da je Djakovo mnogo večje, ceste ali ulice vodijo na več strani. Poleg stolne sta še dve drugi cerkvi, pri eni je ženski samostan.

Pot moja je bila seveda naravnost v stolnico. Kakor rečeno, sem prijatelj cerkvene umetnosti in zelo rad pogledam, če vidim kje kako lepo cerkev ali kaj lepega v cerkvi. A večkrat me je ob takih prilikah moje upanje

že varalo: pričakoval sem kaj prav lepega; a ko sem videl, nisem našel tega, kar sem pričakoval. Ne tako pa v Djakovem! Pričakovanje moje se je docela izpolnilo in veselje moje je bilo naravnost veliko, videti tak prekrasen hram božji. Vnanjo podobo cerkve vidite na slikah. Velika je, visoka in izredno členovita; veličanstveno se dviga nad vso pokrajino. Daleč naokoli se vidita mogočna visoka zvonika; potnik ju iz vlaka že daleč naprej opazi. — Še bolj kot vnanjost me je pa razveselila notranjščina. Velikost in prostornost teh svetih prostorov, dragocene umetnine, tukaj zbrane, pri vsem tem pa ta snažnost, ličnost, prijaznost, veseli značaj cele ogromne stavbe, — vse to je bilo, kar je mojemu očesu in mojemu srcu silno dobro delo. Pravim: **prijaznost, veseli značaj a j.** To je namreč, česar po mnogih cerkvah pogrešam, tudi takih, ki hočejo veljati za lepe. Umetnine, morda nakopičene v cerkvi, ne delajo tistega učinka, ki bi ga lahko; oko se ne raduje in ne počije ob njih tako, kakor bi se želelo. Posameznosti so morda dragocene in lepe, celota pa nič kaj ne učinkuje; morda so pa tudi posameznosti dragocene in drage, toda ne lepe; drage, a oko nima mnogo od njih. — Drugače v Djakovem. Tu so posameznosti, same na sebi lepe, združene v tako lepo harmonijo, da napravljajo mogočen obenem pa zelo prijazen vtisk na gledavca. Kar pa dela cerkev še posebno prijazno, je pa **svetloba**, ki je po njej razlita; in sicer dvojna svetloba: prvič prihaja skozi okna dosti dnevne svetlobe, drugič so barve zidovja samega svetle. In to je zopet, kar mi posebno ugaja. Nekateri hočejo, da naj so cerkve temne, posebno prezbiterij, svetišče, da mora biti temno, češ, da to je nekaj skrivnostnega. Jaz povem naravnost, da za to skrivnostno temo nimam prav nobenega smisla in umevanja. Kako da mora Bog stanovati v temi? Kaj ne pravi sv. pismo, da stanuje v nedostopni luči? Boga si vedno mislimo obdanega s svetlobo. »Obdan z lučjo kakor z oblačilom«, pravi psalm 103. Tema je po ječah, tema je v peklu; nebeške dvorane si mislimo vedno sijajno razsvetljene. Zakaj bi torej moral biti Bog po cerkvah v temi kakor v ječi? Kristjani se tudi imenujemo »otroci luči«. Zato ljubimo luč in svetlobo povsod, posebno v cerkvi in prav posebno še v prezbiteriju. Jaz vsaj sem sovražnik teme povsod: v sobi kakor v glavi in zato tudi v cerkvi. Kaka cerkev bi bila čedna, morda prav lepa; a ker je slikana v pretemnih težkih barvah in ima premalo svetlobe, je mračna in pusta kakor okajena kuhinja ali celo temna klet.

Posebno mi ne dopadejo zaradi tega cerkve na Dunaju. Sv. Štefana cerkev je temna prav kakor klet. Nekaterim se ta tema strašno imenitna zdi, — meni ne, in ne morem razumeti, zakaj bi bila imenitna. Tudi votivna bi bila lepša, ko bi bila svetlejša. Zakaj tako grozno močne barve nakidati na okna, da ne more svetloba skoznja, ko imajo vendar okna namen, da puščajo svetlobo v notranje prostore! In ta tema, nele da je neprijazna, je tudi zelo nepraktična. V cerkvi se vendar mnogokrat bere. In v taki cerkvi je zelo težko brati, oči se morajo napenjati in trpé; če je kolikaj oblačno, pa sploh ni mogoče brati. Čemu je to dobro?

Vse drugače v Djakovem. Barve po stenah so lahke, velika okna so barvana nežno, — cerkev je svetla, prijazna, vesela.

Slog cerkve je gotsko-romanski in združuje v sebi prednosti obeh posameznih slogov — Prav natančno cerkve ne bom opisoval, sicer bi mi popis preveč narasel. Naj omenim samo glavnih reči. Ladje ima tri in je zidana v obliki križa. Oltarjev ima, če se ne motim, pet. In toliko jih tudi zadostuje. Nekaterim se bo to gotovo premalo zdelo za tako veliko cerkev. Pa je zadosti, oltarji v cerkvi namreč niso zaradi lepšega, ampak zavoljo potrebe; marsikatera cerkev ima oltarjev preveč. — Posebno lepa, umetna in dragocena sta veliki oltar in prižnica. Veliki oltar stoji sredi cerkve pod kupolo in je pokrit z dragocenim baldahinom,

Posebna znamenitost v cerkvi so slike, ki obkrožujejo vso cerkev. Vseh teh slik je vsaj dvajset, če ne še več. Snov slikam je vzeta večinoma iz zgodb sv. pisma. Natančneje jih ne utegnem opisovati; rečem samo toliko: Tako lepih slik nisem še videl v nobeni cerkvi in jih menda tudi v nobeni ni. Kako nežne in kako okusno ubrane barve, kako dovršeno izdelane risbe! Takega užitka nad slikami še nisem imel, dasi sem jih že mnogo videl. Samo dve se ločita od drugih. To je bilo tako: Slike je izdelaval sloveči umetnik Seitz. Škof je bil ž njim zadovoljen, a šlo mu je prepočasi. Gre v Pariz in si dobi najimenitnejšega slikarja, kar so mu jih vedeli tam imenovati. Slikar pride in začne delati. Izdela eno, dve, — škof ga plača in odslovi, sliki njegovji pa ukaže odklesati. A Seitz preprosi škofa, naj jih pusti, da se vidi razloček med tem in pa njegovim delom. In res se vidi na prvi pogled velikanski razloček.

Pod cerkvijo je spodnja cerkev ali kripta. V njej, in sicer ravno pod velikim oltarjem

je pokopan Strossmayer. Vsak dan se bere sv. maša na njegovem grobu.

Vse je lepo in dovršeno v cerkvi. Samo eno napako ima, namreč to, da je preveč — prazna . . .

Tik cerkve stoji škofova palača, enonadstropna, dokaj velika stara zgradba. Zadej se razprostira obširen vrt. Na nasprotni strani čez cesto stoji semenišče, ki je pa — prav revno . . .

Po opravljeni sv. maši in končanem ogledovanju sem si vzel prostost, zaprositi avdienco pri pomožnem škofu in kapiteljskem vikarju, presvetlem dr. Angelu Voršaku, in ga kot žurnalist (časnikar) tudi nekoliko »intervjuval«. Visoki gospod me je prijazno sprejel, kot Slovenca še posebe z veseljem pozdravil in mi rade volje razlagal žalostne politično-cerkvene razmere škofije, o katerih tukaj ne bom pisal, ker sem že v »Slovincu«. — Dodam naj samo to, da tudi versko življenje v djakovski škofiji menda ni na najvišji stopinji. Domače ljudstvo izumira . . .

tujci prihajajo v deželo. Prišlo je precejšno število ogerskih in galiških Rusinov, zato je zdaj v Slavoniji precej unijatov, pa tudi Nemci prihajajo in se naseljujejo na zemlji, ki so jo opustili domačini . . .

Neki gospod v Djakovu se je čudil, kako dobro da govorim hrvaški. Jaz seveda na to ponosen, vzamem razglednico s stolnico djakovsko in pišem prijatelju (g. knezoškofjskemu kancelarju Stesku) v Ljubljani: »Ta pa je ta! To bi moral ti, ki se na slike razumeš, pogledati! — Slovensko lomim samo še za silo. Preden pridem do Ljubljane, ču biti več podpun Hrvat.« — No, pa ne smete tega preveč za res vzeti!

Štiri ure sem bil v Djakovu. Ob enajstih smo se zopet vozili čez širono slavonsko ravan nazaj proti Brodu.

Letos poleti ima biti hrvaško-slovenski katehetski shod v Djakovu. Gospodom, ki utegnejo, zelo priporočam to pot.

(Prihodnjič konec.)

CERKVENI RAZGLED.

Po svetu.

† **Dr. Karel Lueger.** Voditelj nemške krščansko-socialne stranke, preroditelj Dunaja, župan dunajskega mesta, ni več med živimi. Umrl je 10. aprila po tritedenski hudi bolezn. Da je bil pokojni Lueger eden najznamenitejših politikov, da je iztrgal dunajsko mesto iz židovskih rok, da je bil ljubljenec dunajskega prebivalstva, da slovi po svojih velikih delih po celi Evropi, — to je dovolj znano in so o tem pisali vsi listi brez izjeme. Za nas in za čitatelje našega lista pa je še bolj zanimivo, da je bil rajni Lueger zares krščanski mož, ki je mogel ob smrtni uri z nekim ponosom zaklicati: »Bil sem zmerom dober katoličan«. Prav ta zavest mu je bila v tolažbo, ko je zrl z mirnim očesom smrti v obraz. Z lahko in veselo vestjo se je poslavljaj od svojih številnih zvestih prijateljev. Ohranil je prirojeno mu šegavost do zadnjega zdihljeja. Ko ga je prišel njegov prijatelj prelat Schmolik obiskat in mu je rekel: »Prišel sem pogledat, kako ti gre, ekscelencja, in rad bi ti prinesel Gospoda Boga. Ali ti je prav?« Dr. Lueger je odgovoril: »Čim preje, tem ljubše«. Na njegovem obrazu se je

izražal mir in vdanost. Nato se je spovedal in prejel sv. popotnico s tako iskreno pobožnostjo, da je vse navzoče globoko ganil. Bil je neizrečeno lep in tolažljiv prizor, ko je ta veliki mož na smrtni postelji venčal neumorno delo svojega življenja s tako zgledno pobožnostjo. Tako je bil dr. Lueger, kakor vselej, tudi ob smrtni uri vzor moža-katoličana. Pri pogrebu je bil navzoč sam cesar, vsi nadvojvodi in nadvojvodinje, zastopniki tujih vladarjev ter nad en milijon ljudi. Sv. oče so bili zastopani po svojem dunajskem poslaniku. Vseh krasnih vencev, ki so jih darovali pokojnikovi prijatelji in znanci, je bilo 1500. Hvala Bogu, da je na Dunaju še mnogo mož, ki so veliki po delu, pa veliki tudi po krščanskem življenju; ti bodo nadaljevali delo Luegerjevo. Bog daj svoj blagoslov!

Marijanske kongregacije na Dunaju. V naši cesarski prestolnici je danes 95 dobro urejenih in živahno delujočih Marijinih družb, in sicer za moške in mladeniče 51, namreč: Za moške različnih stanov 20, za plemenitaše 1, za doktorje 1, za delavce 3, za trgovce 2, za obrtnike 1, za učitelje 2, za učiteljske pripravnike 1, za visokošolce 2, za

srednješolce 5, za meščanske učence 4, za mladeniče delavskih stanov 9. — Za žene in mladenke je 44 Marijinih družb, in sicer: Za žene različnih stanov 9, za plemkinje 1, za gospe odličnejših stanov 1, za učiteljice 2, za učiteljske kandidatke 1, za gospodične iz boljših stanov 3, za razne gospodične 19, za gojenke po zavodih 7, za šolske deklice 1. — Na novo se ustanavlja zopet 9 Marijinih družb.

Slovenec novomašnik v Ameriki. Dne 20. februarja je imel novo sv. mašo v slovenski cerkvi sv. Štefana v Chicago č. g. Anton Schiffrer. Gospod novomašnik je rojen v Stari Loki ter brat g. Ivana Schiffrer-ja, ki je že tri leta župnik v Gilbertu, Minnesota, med ondotnimi Slovenci.

Praznik Marijinega oznanjenja, ki ga obhajamo navadno 25. marca, se je strnil letos z velikim petkom. Ker je pa ta dan posvečen izključno spominu našega odrešenja, se je moral Marijin praznik preložiti na ponedeljek po beli nedelji. Ta dan, 4. aprila, je torej zapovedan praznik. Velikonočni praznik se vsako leto menjava, kakor znano, ker je določen na tisto nedeljo, ki je prva po prvi pomladanski polni luni. Vsled tega se večkrat pripeti, da pade Marijin praznik prav na veliki petek, kakor letos. Odkar je ta praznik vpeljan, se je to dogodilo že 56 krat; zadnjič krat leta 1864. V 20. stoletju se bo isto ponavljalo leta 1921. in leta 1932.

Demonstracije v proslavo Mariji. V Sansevero na Italijanskem je prebivalstvo demonstriralo zoper nekega socialnega demokrata, ki je na shodu izpregovoril bogokletne besede o Mariji. Kmalu nato se je na cestah nabralo vse polno ljudi, ki so klicali: »Živela Marija! Živela naša Gospa! Pustite nam našo Kraljico!« Godba je morala nastopiti in v sprevedu je šla množica pred škofovo stanovanje. Ni dala prej miru, dokler se škof ni podal v cerkev, kjer so vsi skupaj opravili spravno pobožnost na čast Materi božji.

Profesor na visoki šoli prestopil v katoliško Cerkev. V cvetočem mestu Halle na Saksonskem je postal katoličan vseučiliški profesor Albert pl. Ruville, kar je za današnji brezverní svet po velikih mestih nekaj nenavadnega in izrednega. Razloge za svoj prestop h katoličanstvu je sloveči profesor pojasnil v posebni knjigi, ki jo je spisal in ki je v 16 dneh izšla v 12. izdaji. Knjiga ima naslov »Zurück zur hl. Kirche!« («Nazaj k sv. Cerkvi!») Ta izpreobrnitev je nov dokaz, da si vera in znanost ne le nista nasprotni, ampak da korakata roko v roki. Ako dobimo kakega olikanca, ki je malomaren v verskih

rečeh, ali pa je sv. Cerkvi celo nasproten, je to samo posledica verske nevednosti.

Marijina cerkev na gori Sion. Dne 10. aprila 1910. bo posvečena nova Marijina cerkev v Jeruzalemu. Iz Nemčije gre k posvečenju poseben romarski vlak. Obenem bodo tudi otvorili na Oljski gori veliko (protestantovsko) bolnišnico, ki jo je dala sezidati nemška cesarica.

Kjer ni verskega pouka v šoli. Na Italijanskem so odpravili pouk krščanskega nauka iz ljudskih in drugih šol. Otroci se poučujejo posebej v verskih resnicah, ako zahteva to zadostno število staršev. Sadovi verske zanemarjenosti in podivjanosti se kažejo očitno ne le drugod, ampak celo v Rimu. Tam obstoji prostoziarsko »društvo »Giordano Bruno«, ki je zadnjič enkrat vzdalo na svojo hišo spominski plošči s slikami Giordana Bruno in španskega anarhista Ferrer-ja. Pri tej priliki se je zbrala tisoče broječa množica protiverskih, anarhistovskih in prostoziarskih in demokratskih društev ter drugih ničvrednih in brezdelnih oseb. V sprevedu se je druhal pomikala po mestu ter smešila in zaničevala vse, kar ima znak krščanstva... Ob takih prizorih se človeku nehote vriva vprašanje: Ali oblastva, ali ministrski svet, ali italijanska kraljeva rodbina ne uvidi, kam jadra podivjano ljudstvo, ki odrašča brez prave verske vzgoje! Morda bodo spoznali, ko bo prepozno. Brez verstvene vzgoje ni prave olike, ni strahu božjega, brez strahu božjega so na stežaj odprta vrata podivjanosti, brezčutnosti, sirovosti, nepravilnosti, bratomorstvu, anarhiji in vsem drugim zločinom!

Stoletnica smrti velikega junaka. Dne 20. februarja je minulo sto let, odkar so v Mantovi v severni Italiji ustrelili tirolskega junaka Andreja Hofer-ja. Ta mož ni bil posebno izobražen, bil je pa poln ljubezni do Boga in do svoje domovine. Ko so francoski vojaki pridrli v našo državo, se je pogumni gostilničar Hofer postavil na čelo cesarju zvestih domačinov ter je sovražne čete celo večkrat premagal, konečno pa je podlegel. Tirolska dežela je prišla pod francosko oblast. Toda Hofer se je zapletel v nove boje, pa ni bil srečen; slednjič so ga vsled izdajstva Francozi prijeli in obsodili na smrt. Ko se mu je obsodba naznanila, je rekel: »To je zame bolje, nego za druge; zdaj vsaj vem natanko za zadnjo uro, da se bom nanjo lahko pripravil.« Zadnje dni svojega življenja je Hofer veliko molil, saj je bil tudi sicer v življenju pravi zgled resnične pobožnosti. Pravo katoliško srce je kazal zlasti nazadnje ob slovesu od

svoje žene in od svojega sinka ter od drugih prijateljev. Ljubezen Hoferjeva do Boga, do cesarja in do domovine naj nam bo za zgled!

Tudi z Lurdom baranta francoska vlada. Na podlagi proticerkvene postave se prodajajo cerkvene stavbe na javnih dražbah. Tako je napravila framasonska vlada tudi z Lurdom. Na srečo je kupil lurško svetišče pošten in krščanski mož, odvetnik Pecondom, ki se je ravnal po navodilih škofa Schöpferja ter je vse prepustil zopet cerkvenemu predstojništvu za cerkvene pobožnosti.

Sila uči moliti. Strašna povodenj v Parizu je prisilila, da so tudi taki molili, ki so se že bili odvadili. Nadškof Amette je zapovedal prošnje pobožnosti po vseh pariških cerkvah za odvrnitev nesreče. Na tisoče in tisoče vernikov se je pokorilo njegovemu glasu. Vse cerkve so bile prenapolnjene. Da, da: Sila uči moliti.

Po domovini.

Osebne vesti. Novoustanovljena župnija Spodnji Logatec je podeljena č. g. Valentinu Remškar, ekspozitu v Matenji vasi. — Stalni pokoj je dovoljen č. g. Antonu Dolinar, župniku v Lučinah in dr. Ivanu Mavring, župniku na Igu pri Ljubljani.

Smrtna kosa. V ljubljanskem uršulinškem samostanu je umrla 23. svečana učiteljica M. Pavla Rupnik. Največje veselje je bilo pokojnici, kadar je mogla pomagati pripravljati otroke na prvo spoved in prvo sveto obhajilo. Odlikovala se je tudi po izredni milosrčnosti. — Na Velikem Lošinju je bil pokopan dne 26. februarja žužemberski kapelan č. g. Anton Erjavec. Za mašnika je bil posvečen lani v jeseni. "Že itak slabotnega zdravja je moral spreči nelahko službo v Žužemberku ter iskat zdravja na jugu, kjer ga je prehitela rana smrt. N. p. v m.!"

† **Pesnik Anton Medved.** Po kratki in mučni bolezni je umrl slovenski pesnik č. g. A. Medved, župnik turjaški, dne 12. marca. Na Turjaku se je udeležilo pogrebne opravila 17 duhovnikov, med njimi mil. g. prelat A. Kalan. Truplo so potem odpeljali v pesnikov rojstni kraj: Kamnik. V imenu faranov se je od rajnega poslovil njegov najiskrenejši prijatelj č. g. župnik Finžgar. Ko se je mrtvaški voz pripeljal v Ljubljano, je zvonilo po vseh ljubljanskih cerkvah, v sprevid se je uvrstilo številno znanec in prijatelj pokojnega pesnika. Veličasten je bil pogreb v Kamniku ob številni udeležbi domačinov, ljubljanskih in drugih znanec. Z rajnim pesnikom smo Slovenci izgubili zopet enega izmed najplodovitejših slovstvenikov. Pre-

selil se je k svoji materi, ki jo je tako iskreno ljubil. Vsako leto ji je posvetil na vernih duš dan novo pesmico. N. p. v m.!

Stolna cerkev sv. Nikolaja v Ljubljani je dobila za praznike po prizadevanju milostn. gosp. generalnega vikarja prelata J. Flis-a lepe nove klopi. Od starih so se ohranili samo izrezljani okraski, ki jih je mizarski mojster Rojina prenovil in združil z novim izdelkom. — Tudi frančiškanska cerkev se odlikuje z ličnimi novimi sedeži. — Čujemo, da bo moč v stolnici ljubljanski v doglednem času postaviti nove krasne orgle, ki bodo v cení in v umetniškem oziru prve na Kranjskem. Denar je baje že zagotovljen.

Cerkev v Djakovem — odspređaj.

Gorica. Č. g. dr. Šorli je prestavljen iz Dornberga v stolno cerkev v Gorico za vikarja. — Umrl je meseca marca č. g. Karol Kumar v pokoju, bivši vikar v Avčah. V svoji oporoki se je blagi gospod spomnil skoraj vseh dobrodelnih in šolskih zavodov, ki so ga tudi spremljali na zadnjem potu R. I. P. — Za višje razrede »Šolskega in Malega Doma« so bile duhovne vaje 7., 8. in 9. marca v kapu-

cinski cerkvi. — Umrla je velespoštovana gospa Vincencija Abram, soproga bivšega voditelja v »Šolskem Domu«. Bolehala je že dalj časa. Cenjeni družini resnično sožalje.

Z Dobrave pri Kropi. Od 13. do 20. svečana t. l. se je obhajal sv. misijon. Vodila sta ga čč. gg. lazarista superior Eržen in Klančnik. Imela sta zelo lepe, v srce segajoče govore. Ljudje so se pridno udeleževali govorov in sploh vseh pobožnosti. Marsikaterega moža smo slišali, ko je rekel: »Celi dan bi poslušal, da bi nič ne šel iz cerkve«. Bolj blagih in ljubeznivih misijonarjev bi si pač ne mogli želeli, kakor sta bila ravno imenovana gospoda. Zdaj pa pride »Gorenjec« in v svoji zlobnosti pravi, da sta gg. misijonarja tako kľafala na prižnici, da so se ljudje kar zgrazali. To je laž! ostudna laž! Vsi farani — razum pol tucata »rdečih« — ki so se udele-

žili te pobožnosti, in prav mnogi so slišali vse pridige, vsi ti lahko pričajo, da so bile pridige vse brez izjeme globoko zanišljene in tako nedolžne, da se more nad tem pohujšati le »Gorenjec«, ki se pohujšuje nad vsem, kar je dobrega, in hvali, kar je slabega. Kar pa se tiče »Gorenjčevih« napadov na gospoda župnika, pa niti ne omenjamo ne. Gospod župnik se za njegovo bevskanje ravno toliko zmenijo, kakor mesec za psa, ki celo noč nanj laja.

Na Svete Višarje bo šla, kakor vsako leto, tudi letos procesija, in sicer pred Binkošti, 9. maja. Vabim vse stare, pa tudi nove romarje. Letos imamo novo bandero. Kdor se enkrat udeleži, je deležen vseh svetih maš, katere se berejo vsako leto za žive in mrtve romarje. Franc Dolničar, voditelj, Podutik 5, p. Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Nove knjige.

Šmarnice romarja jeruzalemskega. 32 premišljevanj za mesec majnik; obenem molitvenik za romarje v Jeruzalem. — 8°. Strani 408. Cena vezane knjige 2 K; po pošti 2 K 10 vin. — Pod le-tem naslovom je ravnokar izšla v Cirilovi tiskarni v Mariboru knjiga, katero je spisal č. g. F. S. Šegula, župnik pri Sv. Roku ob Sotli. Skoraj vsako leto izidejo med Slovenci kake nove Šmarnice, ki prinašajo ogovore, pridige ali premišljevanja za mesec majnik. Obdelana je v njih že vsa obširna snov Marijinega češčenja. Med najlepše in najbolj zanimive Šmarnice pa moramo prištevati Šegulove. Podajo nam čisto novo, izvirno snov, kakoršne še nobene slovenske Šmarnice niso razlagale. G. Šegula je bil o velikonočnih praznikih leta 1889. v Jeruzalemu. Na svojem dolgem potovanju si je začrtal posebno globoke vtise; vrnivši se v domovino, je naredil o njih premišljevanja,

in sedaj jih je povil v »šopek šmarnic«. V njih kaj lepo opiše svete kraje in sploh vse, kar je na potu videl ali slišal, k temu pa doda lep nauk. N. pr.: Pred vhomom v borno vas Šomeron (Samarija) je prvič slišal pozdrav »Salem aleikum — Mir z vami!« Razloži ga, opiše njegov pomen, potem pa dostavi ganljivo premišljevanje o zunanjem in notranjem miru pri ljudeh. Okrašena je knjiga tudi z mnogimi podobami iz jeruzalemskega potovanja. Kot dodatek sledé še molitve in pesmi v majniku. Ker nameravajo Slovenci leta 1910. pod vodstvom naših duhovnikov prirediti jeruzalemsko romanje, je knjiga ravno sedaj še tembolj dobrodošla. — Te Šmarnice pobožnim Slovencem res prav toplo priporočamo. — Knjiga se naroča v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Te šmarnice se dobé tudi v Katoliški bukvarni v Ljubljani. Druge letos niso izšle.

Darovi.

Za »Dejanje sv. Detinstva« (od 16. februarja do 16. marca) so poslali zbirke čč. gg.: Mihael Barbo, župnik v Smledniku, 51 K; Alojzij Kurent, katehet v Krškem, 28 K; Ivan Štrubelj, kapelan v Starem trgu pri Ložu, 30 K; Val. Zabret, župnik v Št. Vidu nad Ljubljano, 33 K; Karel Čigon, vikar na Vojšćici, 5 K; Ivan Hojnik, župnik v Koprivni na Koroškem, 50 K; Ign. Nadrah, spiritual pri uršulinkah v Škofji Loki (zbirka notranje

šole) 62 K; Vencel Vondrášek, župnik v Podbrezju, 28 K 32 vin.; Anton Jerič, kurat, Ustje, 9 K; Jož. Pristov, župnik v Horjulju, 40 K; Fr. Kerhne, mestni kapelan šentjakobski v Ljubljani, 47 K 36 vin.; Iz Blok 5 K; gospa Mar. Pfefferer v Ljubljani 2 K; g. Frančiška Benkovič 2 K; g. Gaber v Ljubljani 2 K; Družina Goetzova v Ljubljani 2 K.

Za kruhe sv. Antona. G. Leopoldina Zemme v Tržiču 3 K 80 vin. in nekaj zlatnine.

Sv. oče in mladeniči.

18. septembra, v 50. letu svojega mašniškega posvečenja so obhajali sv. oče daritev sv. maše v cerkvi sv. Petra ob navzočnosti zastopnikov 300 društev katoliških mladeničev iz cele Italije. Z nadsto zastavami so prikorakali vrli mladeniči dan poprej v Vatikan, da izroče jubilejni dar, zlat kelih, namestniku Kristusovemu na zemlji in izrazijo sočutja ljubezni in zvestobe nasproti katoliški Cerkvi. Očividno je napravila ta poklonitev mladine sv. očetu veliko veselje. Po končanem pristrčnem nagovoru mladeničev se vzdignejo sv. oče s prestola, stopijo bližje k njim ter jim odvrnejo na prijazno voščilo z besedami, ki zaslužijo, da bi jih bral vsak krščanski mladenič.

»Ginjen povzamem besedo, da se vam zahvalim za voščila in kelih, ki ste ga mi podarili v spomin mojega mašniškega jubileja. V tem kelihu hočem darovati 18. septembra, na dan jubileja, sv. mašo za vas, dragi mladeniči. Gospod naj vam povrne, ker mi napravljate tolažbo s tem, da častite Jezusa Kristusa in njegovo nevesto sv. Cerkev. Mladost je pomlad lepote, in Bog, ki je večno mlad in lep, je hotel ravno v mladini pokazati svojo lepoto. Mladeniškega obličja ne moremo občudovati brez nežne skrbi in svetega spoštovanja. Milina mlade duše, ki obra-

ni nedolžnost, se kaže v govoru in dejanju in prisili hudobneža, da povesi oči pri pogledu nedolžne duše.

Pozdravljam vas, mladeniči, s temi besedami znanega apologeta, ki je mladino nad vse ljubil in mnogo mladeničev svojega časa duhovno oživiljal. Srečnega se štejem vas v tem trenutku pozdraviti, ker čutim nežne vezi, ki nas družijo, vas mladeniče, ki mi predočujete lepoto božjo.

Veselim se, da vas lahko pozdravim ravno v sedanjih okolnostih, ko je preteklo štirideseto leto vašega združenja. Spominjam se še vrlih mladeničev leta 1868., njihovega navdušenja, njihovih dejanj, njihovih žrtev. Ginjen se jih spominjam; mnogo se jih je že ločilo iz življenja, da zadobé plačilo za svoje kreposti, nekaj jih je še sedaj med vami. Ti vas bodrijo s svojo navzočnostjo, da navdušeno sledite veličastni zastavi. Kot napis nosi tri pomenljive besede: molitev, delo, požrtvovalnost.

Molitev: Vsled slabosti človeške narave nismo zmožni niti ene dobre misli povzeti sami iz sebe, ampak vsa moč pride od Boga. Če hočemo hoditi po poti kreposti in zvesti ostati cilju krščanskemu, se moramo oprijeti molitve. Saj je tudi prijetno se obračati do Onega, ki je vedno

pripravljen nas poslušati; prijetno je z besedami se obračati do Tega, ki nas hoče in more uslišati. Ni tako na svetu, kjer so tako mnogokrat naše prošnje brezuspešne. Molite, da postanete krepostni, da premagate vse sovražnike, zmagujete vse zapreke in tako bodete pravo veselje vašim družinam, sladko mazilo vašega združenja!

Z molitvijo idite na d e l o ! Če nismo zmožni brez božje pomoči misliti, kako bomo neki delali brez Boga? Z molitvijo smo si svesti tudi zmage naših^o dejanj. Če je Bog z nami, kdo je zoper nas? Naj pridejo skušnjave satanove, naj pridejo nadloge, z molitvijo jih premagamo in postanemo vedno močnejši in stanovitnejši v bojih življenja.

P o ž r t v o v a l n o s t : Človeško življenje je boj, in Jezus Kristus nas opo-

minja, kdor mu hoče slediti, naj zataji sam sebe, naj vzame križ na svoje rame in hodi za njim. Potrebno je, da se zatajemo, da vzamemo križ na svoje rame, če hočemo hoditi za Gospodom. Pogosto morate svoje želje zatajevati, da ste pokorni višjim, samoljubje navladati, strasti premagati; toda z molitvijo in delom dosežete moč za višje cilje.

Ostanite trdni in zvesti praporju, na katerem se blišči Kristusov rek! Okrog tega praporja se borite, ne tako kakor nekdanj Konstantin, toda borite se vedno za isto pravo stvar! Zmagali bode, toda brez nasilja. Vi ste zgled, dragi mladeniči, ki dajete pogum celim mladeniškim četam, ki željno čakajo trenutka, da jih kdo pokliče pod zastavo Kristusovo. Bog vas blagoslovi in njegov blagoslov ostani nad vami!«

Na grobu sestre.

(Premišljevanje.)

V septembru 1907. smo pokopali v cvetu mladosti umrlo tovarišico Ivano. Od zorne mladosti že je služila Mariji. Izvolila si je v ta namen celo samostansko celico, a bolezen jo je prisilila, da jo je morala zapustiti. Marija pa je to rahlo cvetko kmalu potem presadila v svoj nebeški vrt, tja kjer mine vsaka bolezen, kjer se izpolnijo vse želje Marijinih otrok. Srečna Ivana!

Stala sem ob tvojem grobu in premišljevala. Zgodaj si končala, kmalu si odšla po plačilo . . .

In jaz, ki stojim ob tvojem grobu, in tovarišice, ki hodijo mimo tebe, želeč ti večnega pokoja . . .? Kdaj pridemo za teboj? Ali bomo srečne kakor ti? Ali nas bo Marija vesela?

In zdi se mi, da tvoj duh odgovarja: Pogum, tovarišica, moja sestrica! Glej, nočindan služi dekla svoji gospodinji le za majhno minljivo plačo, ti bi pa za večni venec ne služila Mariji?

Pusti, dekle, druge, naj služijo svetu; ti pa služi Mariji, služi Njemu, ki ti je pripravil nebesa. Glej, tvoja Mati mu je trinšestdeset let zvesto služila. Kako moreš ti biti hči nebeške Matere, ako ne delaš in ne ravnaš tako kakor Marija?

Ti se bojiš, se obotavljaš? Ne upaš si začeti?

Ljuba moja, pogum! Začni še to uro s pobožnostjo do Marije in začela si boš plesti venec nebeški! Ne odnehaj v pobožnosti do preblazene Device, da ne izgubiš lepote svoje duše, nedolžnosti in milosti božje, in ostani stanovitna v družbi Marijini. Z izgubo nedolžnosti bi izgubila vso ljubezen do Boga, kajti ljubezen božja prebiva le v čistih srcih, izgubila bi pobožnost in ponižnost; zakaj nečisto srce, v katerem je ljubezen božja umrla, ne pribeži več z otroškim zaupanjem k svojemu Bogu; izgubila bi lahko tudi svoje zdravje in po prezgodnji smrti bi

pregodaj prišla v roke peklenskemu gospodarju.

»Ali — ne znam, ne zmorem vsega, draga Ivana. Mlada sem, svet se mi smehlja, svet me kliče . . . Pozneje . . .«

Svet te kliče in Marija te kliče. In ti premišljuješ, koga bi slušala? Sestra, za Marijo! Svet slabo plačuje tiste, ki ga ljubijo. Ljubezen sveta je omočena s solzami kesanja, sramote, bridkosti . . . Marija pa ti pravi: Jaz ljubim tiste, ki mene ljubijo; imam zaklade in bom bogate storila tiste, ki prihite pod moj plašč. Blagor človeku, ki mene posluša in ki čuje pri podbojih mojih duri. Kdor mene najde, najde življenje in sprejme zveličanje od Gospoda. Mlada si. Ali se ne spominjaš več tistega dne, ko si stala ob mojem odprtem grobu. In zadelna je pesem, mila

in otožna, zadelna je pesem, resna in resnična:

Zdaj ste zdrave, lepe, mlade, —
koliko še boste let?
Kmalu, tudi če nerade,
zapustile boste svet.

Sedaj v letih mladosti bodi Marijina; ker ne veš, ali pride siva starost; posveti svoji Materi leta minljive mladosti, in ona ti bo povrnila ta dar z večno mladostjo, z večno lepoto!

Stala sem ob tvojem grobu, premišljevala sem tebe in sebe, poslušala sem glasove, ki so vstajali v moji duši ob pogledu na tvoj rani grob, in v duši je vstal sklep: Ostanem zvesta Mariji, Ivana; na veselo svidenje v večni Marijini družbi!

Gorenjka.

Zopet ena . . .

Mrak na trudno zemljo pada,
malo še, in noč zavlada.
Veter tuli, da valovje
jezno buta ob skalovje.
Sred morja je čolnič mal,
ž njim igra se ljuti val.

Kam li plavaš in odkod?
Kdo li tvoj je gospodar?
Oj, gorje ti, mali brod,
in ubogi tvoj brodar!

V njem sameva mlada deva
v beli, dražestni opravi,
z vencem bisernim na glavi.
Srce njeno v snu se ziblje,
a čolniček se nagiblje, —
nagne se, — gorje dekle!
Venec pade ji v globine . . .
lačna žrela pa zijajo,
da si žrtev razkosajo . . .
Čolnič plava kot poprej,
morje pa buči naprej.
Zopet ena — izgubljena! . . .

F. C.

Kaj mi piše Mira, bivša učenka.

Tam gori nad sv. Frančiškom stoji njen dom; skozi veje sadnega drevja gleda zdaj tolimnske planine, zdaj romantične Orlovce, bivališče divjih koz. Tu je živel mladostno življenje — Mira. Ura hodà do šole je ni plašila, in strašila je ni strma, opolzla pot. Redno je hodila v šolo in se pridno učila, da je daleč nadkriljevala svoje tovarišice. Njeno čisto oko je zrlo mirno in nedolžno - zaupno v veroučitelja; a ta učitelj se je ločil — in ločila se je tudi Mira od mirnega svojega doma. Dolgo ni bilo glasu, kod hodi in blodi, kako živi in trpi mlada Mira. Čez dolgih

osem let pa pride glasek, da je — v Trstu; in za prvim glaskom mogočen glas — odmev kipečega srca. Pa poslušajte sami, kaj piše Mira iz Trsta!

. . . .

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Prečastiti moj dobrotnik!

Veliko, nepopisno veselje mi je prinesel Vaš angelček! Ono veselje, katero občuti človeško srce ob prizoru, ko po dolgem, dolgem času zopet ugleda, zopet najde ono, kar je — izgubilo . . .

Bog Vas je hotel imeti drugje, in šli ste; mene pa prepustili usodi, ki mi je bila, oh, tako — nemila, ki me je hitro potem obsula z obilnimi nezgodami in me tudi izgnala izpod domačega krova, proč od doma. Če se ne motim, že lahko naštejem osem pretečenih let, odkar smo se ločili. Lepa doba je to, posebno za mladega človeka — záme, ki jih bode imela ob prvega godu vseh dvajset skupaj. Cvetoča leta! A vendar pot, po kateri so dospela do tega števila, ta pot je bila nastlana z bodečim trnjem, obdana s križi in nadlogami . . .

Prečastiti moj dobrotnik!

Kako živo se spominjam onega trenutka, ko sem se v veliki žalosti od Vas ločila! Še sedaj mi zvenijo Vaše zadnje besede: »Mira, pridna bodi zmirom!« Nisem mogla odgovoriti — v grlu mi je ostala beseda — jok me je premagal — a tedaj je namesto odgovora Vam srce obljubilo, tiho in sveto, da hočem biti res pridna povsod in vedno . . . Mene je nekaj čudnega vleklo sem (v Trst), da niti sama ne vem, kaj. Obstanka mi ni bilo več doma. Poslovala sem se in odšla sama, brez spremstva, v neznani, nevarni Trst. Bilo je to 13. oktobra 1906.

V Trstu je bilo zame še bolj nevarno; in sam Bog ve, kako bi bilo — ko ne bi bila pravočasno dobila dobrega spovednika, ki ga imam še sedaj. In za tem tudi nekaj dobrih prijateljic iz Marijine družbe. Z njimi sem se tudi jaz z vsem srcem oklenila Marijine družbe, v katero sem bila po dolgi pripravi sprejeta 14. aprila 1907. Od tedaj pa sem bila vsa srečna. Ni mi bilo nič več dolgočasno v Trstu, čeprav se mi je drugače godilo prav slabo; v vseh težavah pa sem bila srečna, ker sem ljubila Marijo. In tako sem ostala v Trstu skoraj dve leti zaporedoma.

Kaj vse sem že trpela v Trstu! Kaj v prvem letu! Koliko solz domotožja sem potočila vsak dan, bodisi tiho in skrivno, ali pa očitno. Koliko sem pogrešala premilega slovenskega materinega jezika, dokler se nisem privadila tujemu laškemu! Koliko trpljenja v svoji službi! Koliko preziranja in zatiranja

pod roko ostre svoje gospodinje! Koliko vzdihov se je meni kdaj izvilo iz globočine zapuščenega in osamljenega srca po lepi, zlati prostosti, kateri sem morala dati slovo ter posvetiti svoje moči in zmožnosti tujim, krutim gospodarjem v korist. In če je kdaj za trenutek v to srce posijalo solnce veselja, kom naj bi ga bila delila? Le malokdaj sem imela srečo, to veselje izliti v mil napev kake lepe slovenske narodne ali pa nabožne pesmi, kakor tudi onih, katere ste nas še Vi v šoli naučili. Pozabila nisem niti Vaših zlatih nauk, ki ste nam jih razlagali in na srce polagali. Kolikor mogoče sem ohranila tudi druge znanosti, s katerimi ste nas kot dobri učitelj seznanjali.

Srce mi je polno globokega spoštovanja in hvaležnosti do Vas. Kako rada bi še več in bolj natanko popisala vse podrobnosti svojih mladostnih doživljajev, poskušenj in izkušenj, katerih imam nebroj. Pa vse to bi bilo predolgo spisovanje . . .

Sprejmite v duhu iskren rokopoljub, v znak vedne hvaležnosti, bivše Vam učence — Mire!

Tako piše deklica iz daljnega Trsta. Piše v pravilni slovenščini, da ni bilo treba popravljati. Vse besede so njene; le več odstavkov sem črtal, ker se nanašajo bolj na domače razmere.

Da je bila Mira jako razumna deklica, sem znal; a da bo znala kot učenka ljudske šole tako pisati, nisem pričakoval. Vidi se pač očitno, kak vpliv ima na dekleta v Trstu — Marijina družba! Čast voditeljem te družbe in vsem, ki so v njej, pozdrav! Naj se ne prevzame, ako jo »Bogoljub« z natisom njenega zasebnega pisma nekoliko pohvali; ampak naj vedno »živi lepo, živi čednostno in naj pridno uvaža nauke »Bogoljuba« na svojih nevarnih in težavnih potih, kakor menda sama pravi nekje . . . kajti:

»Gorje mu, kdor po svetu mora
in nima več doma prostora . . .«

A. P.

Kako se gibljemo.

LETNO POROČILO KRIŽANSKIH MARIJINI HDRUŽB V LJUBLJANI.

1. Moška družba. Dva slovesna shoda v prošlem letu — prvega 25. marca 1909. je zvršil prevzvišeni gospod knezoškof sam, drugega 8. decembra 1909. pa preč. g. stolni ka-

nonik dr. Čekal — sta nam dala 18 novih udov. Skupno število doslej sprejetih je 170 mož in mladeničev, toda od teh je takih družabnikov, kot bi si jih Vi, gospod urednik želeli, le kakih 120. Naše stare tožbe glede tega lahko povzamete iz prejšnjih poročil.

Smrt nam je letos popolnoma prizanesla, zato nas pa to zimo bolj bolezen obiskuje, pri kateri vrši bolniški odsek, zlasti njegov načelnik, vzorno svojo dolžnost. O odsekih itak radi kaj slišite, zato pristavljam, da deluje v družbi tudi odsek za apostolstvo sv. Cirila in Metoda in glejte nas tičev, tudi treznostnega odseka smo se lotili. Poročilo o tem drugokrat posebej. Morda bo zanimalo koga, če omenim, da smo si za družbo omislili lepa, ljuba in majhna znamenja — Marijino ime v višnjem polju — ki jih nosijo udje izven cerkve slično drugim organizacijam. (Družbe, ki bi jih želele na ogled, se lahko oglasijo zanje v Križankah.) Iz krasne letošnje božje poti v Crn grob pri Škofji Loki ne smem zamolčati, da ni vplivala na nas samo krasna cerkev in veličastno zvonjenje, ampak da zasluzi snaga v tamošnji cerkvi sploh, zlasti še vzorno čisto cerkveno perilo odkrito priznanje. Kratko jesensko božjo pot smo napravili tudi na Ježico. Želimo blagemu gospodu svetniku Zupanu, ki nas je zelo ljubeznivo sprejel, da kaj kmalu do dobra ozdravi. Še eno! Družba je pričela prirejati vsak mesec apologetičen cerkven govor za odrasle moške, za katerega družabniki s tiskanimi vabili agitirajo med ljubljanskimi moškimi. Začetek kaže, da se bo stvar obnesla.

II. Dekliška družba. Pri družbi je veliko vne. Skupno število je častno. 360 je vseh deklet. Povzdignil je družbo v tako kratkem času njen ustanovitelj in voditelj do letos, tržiški župnik č. g. Potokar. Družba mu je izročila ob slovesu diplomu častnega članstva. Delujejo odseki za apostolstvo sv. Cirila in Metoda, za pogosto sv. obhajilo, za cerkveno olepšavo in za obiskovanje bolnikov. — »Bogoljub« bero po večini vse družabnice, ki so tudi naročnice, — vsaj tako je odbor poročal novemu voditelju. — Če temu ni tako, naj si vse družabnice, ki jih je zadela ta nezasluzena pohvala, gotovo »Bogoljuba« hitro naroče. Ko sestavljam to poročilo, se snuje prav med velikim zanimanjem treznostni odsek. Za prihodnji sprejem je zglašenih 14 kandidatinj.

III. Prav je, da se končno omenja še en zelo vesel pojav. G. dr. Jerše snuje Marijino družbo za rokodelske vajence. Kandidatje imajo že svoje cerkvene shode v Križankah, meseca majnika naj bo prvi slovesni sprejem. Dal Bog važnemu delu svoj blagoslov in Marija svojo pomoč!

Podbrezje. Tukaj se je ustanovila in vpejela dne 2. februarja t. l. dekliška Marijina družba. Sprejetih je bilo 45 deklet. Za družbino zastavo se je nabralo od udov in dobrot-

nikov 578 kron. — Naša župna cerkev je dobila nov križev pot, delo domačih umetnikov Vurnik-Bradaška. Velja 1645 kron. Dne 20. februarja t. l. je bil slovesno blagoslovljen in postavljen.

Trstenik. Lepa smrt. Dne 29. januarja smo v Trsteniku položili v grob mlado Skokovo gospodinjo v Babnem vrhu. Bila je plemenita žena, ki je s svojo mirno udanostjo v dolgotrajni bolezni, s svojim hrepenenjem po nebesih bila v lep zgled vsem, ki so jo obiskovali. »Zmiraj sem imela v vseh rečeh navado reči« — je dejala nekoč — »božja volja naj se zgodi. Tudi sedaj naj se zgodi božja volja!« Neljubo ji je bilo, če so ženske imele vpričo nje prazno govorjenje; rada pa je imela, če ji je kdo kaj pobožnega bral. Možu je bila prisrčno udana. — Zakonske žene, če so dobre, so res dobre. Njenega pogreba so se udeležile žene tukajšnje Marijine družbe.

Gorje. Lansko leto kaže precej napredka v Marijini družbi. Napredovali smo za število članov. Tudi sv. obhajilo so prejemale dekleta prav pogosto, posebno prve petke v mesecu, kar doslej ni bila navada. V družbo treznosti se jih je vpisalo komaj desetina. Premalo! Kje je strah? Pa vsaj ne ta, kdo bo popil tisti mošt, ki ga mi en dan ne bomo pili? Šolski otroci so v tem oziru bolj pridni in korajžni.

Leskovicica. Po velikem trudu se je tudi v naši Marijini družbi pričelo živahnejše gibanje. Vsako prvo nedeljo imamo skupno sveto obhajilo in shod, kjer včasih tudi malo zapopota — po zasluženju. Ta mesec smo pričele Gospodu Jezusu zadostovati s spravnim sv. obhajilom. Vsak dan pristopi jedna ali dve k sv. obhajilu, po določenem redu, v spravo za vse razžalitve, ki jih trpi naš Gospod v zakramentu ljubezni. Upamo, da bomo v tem ostale stanovitne. — Na praznik Brezmadežne, 8. decembra 1909., je bilo sprejetih 9 članic. Bile so na poskušnji 14 mesecev. Kandidatinj imamo 15. — Na Svečnico smo ustanovile tri odseke: 1. Odsek za olepšanje cerkve. Ta je pri nas zelo potreben. Pridno deluje, pa ima tudi že prav lepe uspehe. Nad 300 kron se je že nabralo za cerkveno obleko. 2. Odsek za glasno molitev in sploh za lepo obnašanje v cerkvi. 3. Odsek za zdržnost in zmernost. Več članic je že vpisanih v družbo treznosti, ki je pri nas ustanovljena bila dne 5. decembra 1909. Jedna je za vse življenje vstopila na prvo stopnjo, druge za eno leto na drugo stopnjo. Več jih pa še pogrešamo. Dekleta, le pogum! Na veselo delo! Boj žganju in vsaki nezmernosti. Imamo tri iztise

»Zlate Dobe«, ki romajo od hiše do hiše. Izprva smo jo bolj postrani gledale. Zdaj smo se pa že sprijaznile z njo — tako, da jo kar težko pričakujemo. — Polž je pri nas poginil. Dekleta! Besede: »Lahko noč, dobro spite« ne smejo nam veljati. Delajmo, gibajmo se v čast božjo in Marije Device. Skrbimo tudi za naraščaj Marijine družbe! Vas, krščanski starši pa prosimo, ne branite vašim sinovom in hčeram vstop v Marijino družbo!

Šmarje pri Jelšah. Marijina družba razcvetela se je tudi pri nas pod skrbnim nadzorstvom in veliko požrtvovalnostjo preč. g. Fr. Sinko. Naša Marijina družba šteje 174 članic mladenk in 51 mladeničev. Sicer so naši fantje malo zaspani, a upajmo, da se bodo skoro vzdramili. Vgnezdili so se pri nas tudi mladi Orli. Le krepko naprej! — Kako se vsaki mesec z največjim veseljem zbiramo pri shodu in poslušamo krasne in ganljive nauke, s katerimi nas goreči in skrbni voditelji vzpodbujajo k dobremu; ubogajmo jih vsikdar z največjo ponižnostjo in pokorščino, saj želijo edino le našo večno srečo. Plačnik naj jim bo ljubi Bog in mila nebeška Mati Marija, obilni božji blagoslov naj jih spremlja vse življenje!

Stranje. Dasi naša dekliška Marijina družba šteje nad 80 članic, vendar nad štiri leta naš čisti planinski zrak ni pustil smrti blizu do te družbe. Dne 27. februarja 1910. pa nam je tuhinjska burja zamorila prvi cvet v osebi Marije Ribnikar. Tuhinjska burja, pravim, ker je bolezen — legar — kateremu je umrla podlegla, prinesel sedaj že pokojni sestrin mož iz Tuhinja. Umrla je bila od ustanovitve tukajšnje Marijine družbe do smrti zgledna hči Marijina. Zaradi zdravnikove prepovedi je bil pogreb sicer bolj skromen, upamo pa zagotovo, da je bil njen sprejem v nebesih toliko bolj sijajen.

Iz Sore. Naša dekliška Marijina družba je začela tudi misliti, kaj če je k nam prilezel polž. Da ga hitro odpravimo, če se je lenuh res mislil pri nas ustaviti, smo prav pridno delati začeli. Ustanovili smo kar štiri odseke; pevskega smo imeli že prej; tako bo sedaj delovala družba v peterih odsekih. Prvi odsek je za češčenje svetega Rešnjega Telesa, da se bo naglas molila ena ura vsako nedeljo in praznik. Drugi odsek je za lepšanje cerkve. Tretji odsek je treznostni in abstinenčni. Odsek četrti je časnikarski: za razširjanje »Bogoljuba« in tudi drugih dobrih časopisov. Pevski odsek nastopa pri shodih in po potrebi tudi v cerkvi. Za »Bogoljuba« smo že nekoliko poagittirale; lani smo imeli pod skupnim zavitkom naročenih 29, letos jih imamo 38.

Počasni smo res, pa če dá Bog svoj blagoslov, jih mora biti drugo leto okrog 100. O delovanju odsekov bomo že še poročali.

Škofja Loka. Tukaj Vam zopet pošiljam poročilo o naši mladeniški Marijini družbi. V preteklem letu smo imeli 13 shodov in 7 sej. Na novo se je oglasilo 7 mladeničev, od katerih so bili 3 že sprejeti v družbo. Oženi se je 1, k vojakom je odšel tudi 1, 1 je odšel iz kraja, izstopil 1 in 2 sta bila izključena; tako da nas je bilo koncem leta samo 38, torej smo nazadovali za par udov, toda upam, da smo po duhu bolj napredovali. To pa posebno kaže, da smo pri zadnjem shodu 6. marca ustanovili tri odseke, in sicer: 1. za češčenje in pogosto prejevanje sv. R. Telesa. (Vsak, ki pristopi v ta odsek, se zaveže v eč kot enkrat na mesec prejeti sv. obhajilo; pomislite, pa mladeniči!) 2. Treznostni (abstinentnega ni mogoče, sem že tako prigovarjal, pa le ne gre) in 3. za razširjanje dobrega berila. (To pa tudi prav organizirano, ker se je za vsako vas določil eden, ki bo skrbel za to, mesto smo pa razdelili, oziroma ga šele bomo.) No, ali ni to napredek? Pa posnemajte, kjer morete! Torej spimo ne in višnjegorskega polža potemtakem pri nas tudi ni; mogoče je v — sosednji fari, ker se fantje nič ne oglasé! — 6. junija je bila blagoslovljena nova zastava, ki je delo g. M. Sattner in je zares krasna; veljala je 800 K, katere so darovali razni dobrotniki, ki se jim tem potoma zahvaljujemo in kličemo: Bog povrni!

Zgornja Branica pri Vipavi. Česar se niso nadejale braniške mladenke, doseglo se je. Z Marijino pomočjo in z vstrajno voljo ustanovila se je pri nas Marijina družba. — Ze 22. avgusta lanskega leta zglasilo se je precej deklet za to družbo. Ves ta čas do danes prejemale so redno in vestno mesečno sv. zakramente, udeleževale se mesečnih shodov, zadnji čas vadile so se pa tudi v petju. Pristopile so nekatere tudi k katol. slov. izobraževalnemu društvu, kjer jim je na razpolago 16 krščanskih časopisov. Slovesen sprejem izvršil bo dne 4. aprila preč. superior oo. jezuitov iz Gorice ob 2. uri popoldne. — Marijine hčerke sosednjih duhovnij, pridite na obiskat, da se ob blaženem pogledu vrst Marijinih hčerk vnamejo za družbo srca še onih braniških mladenk, ki iz posvetnih ozirov še niso vstopile v družbo!

Sv. Peter na Medvedovem selu (Stajarsko). Družba se je ustanovila novembra leta 1907. Šteje sedaj 86 članic, 23 novink, 3 so se to zimo omožile. Odseke imamo: za češčenje sv. Rešnjega Telesa, ki skrbi za molitveno urbo prvo nedeljo v mesecu, za okras cerkve, za

pogosto prejemanje sv. zakramentov. Ima večkrat seje, zadnjič se je sklenilo skrbeti, da se popravijo in prenovijo vsa znamenja po župniji. Treznostni odsek je tudi začel delovati in nabirati članice. Pred vsem njegov odbor poskrbi, da bodo vse članice prebrale »Sveto vojsko« in in druge članke o pogubnem vplivu alkohola, da se odpravi grda navada siljenja k pitju. Za razširjanje časnikov skrbi voditeljstvo dekliške zveze. — Časopisi so tudi razširjeni, da jih ima skoraj vsaka hiša nekaj. V našo malo župnijo prihaja 55 »Slovenskih Gospodarjev«, 45 »Bogoljubov«, 40 »Glasnikov«, 34 »Naših Domov«, 7 »Mladosti«. Družba je v zvezi tudi z dekleti, ki služijo v tujini, jim dopisuje, časopise oskrbljuje, da jih ohrani veri in domovini zveste. Imamo družbinó zastavo in lep križ s travkovi. Romanja k Mariji Pomagaj na Brezje se je udeležilo 26 družbenic z zastavo. Dekliškega shoda na Tinski gori so se udeležile vse družbenice z družbino zastavo in s križem.

Iz Čemšenika. Tudi pri nas se gibljemo, dragi »Bogoljub«. Povsod po Marijinih družbah se je začelo ravno po prizadevanju »Bogoljuba« novo življenje. Snujejo se odseki. Tudi v naši dekliški Marijini družbi obstoja evharistični odsek (odsek za pogosto sv. obhajilo) že dalj časa. Vneto izpolnjujejo družbenice dolžnosti, ki so jih sprejele, kljub težkočam; saj vedo, v koliko korist jim je pogosto prejemanje sv. obhajila njim samim, je pa tudi drugim lep vzgled. Naj bi se ta odsek le še bolj razširil! Saj je znano, kaj želé prevzvišeni nadpastir. Prelepe nauke letošnjega pastirskega lista naj si pač v prvi vrsti Marijine hčeré ohranijo v spominu.

Mladeniška Marijina družba v Čemšeniku. Pomlad prihaja in povsod klije novo življenje, brstje poganja in ljubke cvetlice poganjajo iz pomlajene zemlje na dan. Ali kaj, če pride mraz in zamori zgodnje cvetke! Pijančevanje, žganje v mladeniču zamori vse dobre kali. Zato pa je nekaj veselega, da se je v naši mladeniški Marijini družbi ustanovil zmernostni (abstinentni) odsek. Ta utegne obroditi mnogo dobrih sadov, še bolj se bo zemlja zrahljala tam, kjer je zdaj še celina. Žgalnih kotlov je pri nas mnogo, mnogo. Kako naj se mladenič varuje škodljive žgane pijače, ako nima močne opore v družbi? Zato abstinenčni odsek — rasti in množi se! — Naj bodo dve skromni vrstici v spomin pobjnemu Petru Polc. Zapustil nas je ter šel uživati večno plačilo. Bil je vzoren mladenič, vnet Marijin družabnik. Kaj je mladeniču Marijina družba, se pokaže zlasti ob smrti. Gotovo si je marsikateri fant ob

pogrebu pokojnega Petra želel: Jaz bi tudi rad tako! Svetila mu večna luč!

Iz Vojnika. V zadnji številki »Bogoljuba« je bilo čitati, kako žalostno izgleda neka Marijina družba, ker se jim je prednica in več drugih iz nje pomohilo. Jednako se je tudi pri nas v Vojniku zgodilo. Sedaj izgledamo kot telo brez glave, tem bolj, ker voditelj naše družbe so z drugimi skrbmi preobloženi, tako da jim je le malokdaj med letom ostane kakšna urica časa za nas! — Z velikim zanimanjem čitamo tebe, dragi »Bogoljub«, posebno nas še zanimajo poročila o delovanju Marijinih družb in zvez, ker pri nas se nikomur niti ne sanja, da bi z mezinčem mignil v to svrhu. Zato pa ne več samo ne dremljemo, ampak spimo. Pa nikar ne mislite, da smo Vojničani tako nedovzetni za dobro stvar! Seveda nekaj truda bi že stalo (kakor mislim, da povsodi), pa bi šlo. Zakaj je pa nekaj? Saj slišimo od starejših pripovedovati, kako so od vseh krajev hitele dekleta v naš slavni Vojnik. Časi se pač izpreminjajo. Sedaj pa mi hodimo v Spitalič in drugam. Toliko za sedaj. Ako Vam bode prav, se kmalu zopet kaj več pomeniva. Le med polžarje nas še nikar ne zapišite, močbiti se pa le v kratkem še vsi skupaj poboljšamo. Vojničanka.

Senožeče. V dolžnost si štejem nekaj malega poročati o naši senožeški Marijini družbi, da je še nekoliko živa, ni še umrla, a komaj se vzdržuje. V začetku je štela 38 udov, več od njih jih je zapustilo dom in šlo v tujino, največ v Trst. Ena je umrla, dve ste se omožili. Žalostno poročam, da so nekatere radovoljno odstopile. Mladeniči se pri nas ne zmenijo za Marijino družbo. Sedaj nas je še 18. Češčenje sv. Rešnjega Telesa imamo, uro molitveno vsak mesec. Moštvo se ne udeležuje, se ogiblje. Ni čuda, da Slovenci propadamo!

Žalina na Dolenjskem. Tudi do nas ne more prikoračiti višnjegorski polž, dasi smo blizu Višnje gore, a polža se odločno branimo. Tudi pri nas imamo že več odsekov ustanovljenih. Samo enega želim povedati, ki mi je najbolj pri srcu, za našo mladino. O tem odseku ni še poročal noben časopis. Deset deklet Marijine družbe je odbranih, da po vaseh ob nedeljah podučujejo krščanski nauk otroke, ki niso še dopolnili šesto leto ali ki imajo bolj zanikrne stariše, da se bolj podučijo in utrdijo v krščanski veri. Teško je bilo začeti, a hvala Bogu, zdaj nam gre prav dobro. Otroci radi prihajajo k temu poduku. Res je, da smo morale izprvega otroke privajati s sladšicami in božičnimi

darilci, ali zdaj pa radi hodijo. Naši obe Marijini družbi lepo napredujeta. Iz dekliške družbe je šlo že več deklet v samostan, ki jih zelo pogrešamo. Ni čuda, da se je pri nas tako zboljšalo, saj imamo gorečega in ostrega vodnika. Tudi moški so začeli bolj častiti Jezusa v zakramentu ljubezni.

Vače pri Litiji. Dragi »Bogoljub«! Zelo radi te prebíramo in ravno časnikarski odsek naše dekliške Marijine družbe ti je pridobil 44 novih naročnic, samo med članicami 40. Dosedaj ima Marijina družba tudi še odsek za družbino petje, ki dobro napreduje, ter odsek za glasno molitev v cerkvi. Uredili smo že blagajniško delo, drugič bomo še tajniško. Vsak mesec imamo shod in skupno sv. obhajilo. Družba šteje 70 članic, ker smo pridno odstranjali nesposobne. Hinavske in častiželjne niso za nas, pa tudi strahopetne ne. Če zvesto izpolnjuješ družbina pravila ter si tako ohraniš čisto vest, se nimaš nikogar bati. Nesvarljivo življenje bodi sramotilcem najboljši odgovor! Slabega sadja se ne lotijo ose in sršeni.

Iz Spodnje Idrije. Kaj se dela po Marijinih družbah, vprašuje večkrat radovedni urednik »Bogoljuba«. Temu vprašanju in želji urednikovi še nismo ustregli, ker smo vedeli, da nas ne bo mogel priti tirjat osebno za odgovor vsled sneženih zametov in plazov na mejo kranjske dežele. Ko so se pa sedaj naša pota odprla, pa poromaj ti spodnjeidrijski članek prostovoljno v predale »Bogoljuba« in pozdravi njegovega urednika in nas opraviči pred njim ter se v prihodnji »Bogoljubovi« številki zopet vrni med nas, če boš še cel.

Sedaj nas pa poslušajte, gospod urednik, ko imamo enkrat tudi mi besedo. Če Vam pa kaj ni všeč, pa potem govorite. — Naša Marijina družba — imamo samo dekliško — šteje čez kakih 70 deklet. Vse se obnašajo vzorno in izpolnjujejo precej vestno svoja družbena pravila. Po smrti desetletnega voditelja gosp. župnika in duh. svetnika Ivana Juvan-a, jo vodi župni upravitelj Ivan Mrak. Prednica ji je po volitvi Antonija Podobnik. Dosedaj je imela družba svoje mesečne shode v kapeli usmiljenih sester na Marofu, ki je pa iz vasi oddaljen kakih 20 minut. Vsled tega in vsled velike oddaljenosti večine deklet že do vasi, je prosila Marijina družba, da bi bil sedež njen v domači župni cerkvi Marije Vnebovzete; in tako bo imela prihodnji mesec naša družba po 11 letih svojega obstanka prvi shod v domači župni Marijini cerkvi.

Tudi opominom urednika glede odsekov v Marijinih družbah smo že nekaj ustregli. Od novega leta imamo namreč odsek za češčenje sv. Rešnjega Telesa. Vsak petek molimo po Ave Mariji eno uro v cerkvi in tega enournega vsaktedenskega češčenja se udeležujejo tudi druga dekleta in žene, tako da se jih zbere do petdeset. Upamo pa v tem številu še napredovati. Pri vsaki uri oskrbujejo dekleta iz Marijine družbe in »Dekliške zveze« tudi petje, tako da se že naprej veselimo petka. Vsak četrtek se zbirajo dekleta Marijine družbe in »Dekliške zveze« v svoji sobi, kjer skupaj klekljajo in se uče petja za uro češčenja. Tudi za olepšavo cerkve so zelo vneti, bodisi iz Marijine družbe, kakor tudi iz »Dekliške zveze«. Dosedaj so osnažile v sobi »Dekliške zveze« prav lepo cerkvene svečnike, svetilke in drugo. Poleti bodo pa s cveticami krasile oltarje, posebno ko bo imela Marijina družba svoj oltar. Bolj oddaljene se seveda ne morejo za to truditi, ampak le bolj bližnje. Tudi so dekleta Marijine družbe precej zapisane v »Dekliško zvezo«, kjer se je pri zadnjem občnem zboru uredilo kroženje časopisov po hišah. Tako kroži dan za dnem »Slovenec«, tako roma okrog »Bogoljub«, »Domoljub« in »Mladost«. — To je nakratko naše delo po novem letu. Imamo pa še marsikaj v mislih, ko izpeljemo, bo pa zvedel tudi »Bogoljub«.

Smrtna kosa. V Št. Vidu pri Vipavi je dne 17. februarja umrl župnik č. gosp. Ivan Demšar. Pokojni vneti sotrudnik v vinogradu Gospodovem je bil obče priljubljen ter zvest tovariš svojim duhovnim sobratom. Bog mu daj večni mir!

Nabirajte rabljene pisemske znamke v prid obmejnim Slovincem! Do danes smo prejeli že nad 184.000 rabljenih znamk. Prosimo vsa naša društva, posebno pa **rojake v inozemstvu**, da se odzovejo temu klicu. Dobre so znamke **vseh držav, čim starejše in redkejše so, tem boljše**. Vse pošiljatve naj se naslovi na L. Puhar, tipograf, Ljubljana, Katoliška Tiskarna.

V opravičenje. Ta številka se je zakasnela zato, ker je bil urednik cel post v Trstu v delo tako zakopan, da je skoro čisto pozabil na Ljubljano in na »Bogoljuba«. To je tudi vzrok, da danes manjka »odpustkov«. Zaenkrat boste že potrpehi.

J. Kromar, 41 K 41 v. — Sv. Jakob ob Savi po č. g. Antonu Jemec, 27 K 60 v. — Od 18. jan. do 17. febr. so za Dejanje svetega Detinstva poslali doneske č. gg.: Krištof Tomšič, kaplan v Tolminu 85 K 8 v. — Ivan Jereb, župnik v Škocijanu pri Turjaku, 7 K. — Katehet A. Čadež, 10 K. — Jakob Bajec, župni upravitelj v Osilnici, 33 K 70 v. — Jožef Plantarič, župnik na Dobrovi, 50 K. — Duhovni svetnik in župnik J. Zabukovec, Križe pri Trziču, 21 K. — Tom. Rožnik, župnik v Selcih, 40 K. — Jožef Koblar, župnik, Sava na južni železnici, 8 K. — Jan. Tavčar, župnik v pokoju, 4 K. — J. Molj, župnik v Sostrem, 17 K 72 v. — Peter Janc, katehet na uršulinskih šolah v Ljubljani 140 K in za krščenje kitajskih otrok, 130 K. — Duhovni svetnik in župnik S. Zupan na Ježici, 41 K 48 v. — Ivan Strajhar, kaplan v Št. Rupertu na Dolenjskem, 27 K. — Ign. Leban, župnik, Batuje - Selo na Goriškem, 11 K. — Valentin Batič, kurat, Lizek na Goriškem, 18 K. — Matija Mrak, župnik na Bohinjski Beli, 36 K 12 v. — Martin Poljak, župnik v Ajdovcu, 8 K. — Jakob Ogrizek, župnik v Št. Lambertu, 20 K. — Janez Normali, župnik v Brezovici (Istra), 13 K. — Ivan Kromar, župnik v Šturiji, 19 K 72 v. — Katehet J. Mlakar, 17 K. — Katehet Fr. Kerhne, 14 K. — Nikolaj Jamšek, katehet v Trbovljah, 6 K. — Anton Zarij, župnik, Volče na Gorenjskem, 20 K. — L. Perme, kaplan v Postojni 5 K 80 v. — Val. Zupančič, kaplan na Dovjem, 30 K 10 v. — Po č. g. dekanu Ivanu Murovec, Črniče na Goriškem, 30 K. — Iz Železnikov za leto 1909 18 K 40 v. — J. Mavec, Prevalje na Koroškem, 4 K. — P. n. zavod šolskih sester de Notre Dame v Šmihelu, 12 K. — P. n. zavod šolskih sester v Repnjah, 11 K. — P. n. Katoliška Tiskarna v Ljubljani, 3 K 73 v.

Kdor še ni obnovil naročnine za l. 1910, naj to stori nemudoma, ker bo sicer s prihodnjo številko list ustavljen.

Najstarejša slovenska tvrdka te stroke.

Obstoji že nad 38 let.

Ana Hofbauer

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja
Ljubljana, Wolfova ul. 4

Kdor rabi

dobre in pristnobarvne **cefire**, lanene in bombažaste **kanafase**, platno, inlet, krizet, brisače, blago za dame, sukno za gospode, manšeter in druge tkanine, naj se obrne zaupno na kršćansko tvrdko: Jaroslav Marek, tkalnica v Bystrém pri 657 Novem mestu na Met. Češko. 2-1
Vzorci se pošiljajo zastoj in franko.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivnega skubljenega perja K 2, polbelega K 2⁸⁰, belega K 4, linega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivnega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 3 kg nadalje poštnine prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega, ali ravnega inlet-manking-blaga

1 pernica vel. 180x116 cm z blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 14 s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 17, 14, 10; vzglavnica K 3, 3⁵⁰, 4. — Pernice 180x140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 4³⁰, 5[—], 5⁵⁰. Spod. pernica iz gradla 180x116 cm K 13, 15. Razpošilja proti povzetju pošti, prosto pri naročilu od 10 K dalje. M. Berger v Bešenici št. 697, Češki les. Za neugojajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejah, prevlakah in vsem drugem posteljnem blagu zastoj in poštnine prosto.

2603

Kri! dosežejo odraslim otroci, bolni in zdravi. Polovico stroškov prihranite v go-

Moč! spodnjstvu na kavli, sladkorju in mleku, ako pijete **SLADIN**,

Zdravje! to je dr. pl. Trnkóczyja sladni čaj.

En zavoj velja 50 vin. Dobiva se povsod. Po pošti se naroča najmanj pet zavojev pod naslovom v glavni zalogi.

Lekarna pl. Trnkóczy

v Ljubljani zraven rotovža.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spomeniki iz marmorja, grana ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

3696

kamenarskem mojstru

Kolodvorska ulica

Ljubljana

Nakupujoči

oblačilno blago za ženske in moške obleke, blagovolite se ozirati na priporočljivo trgovino

▣ **JANKO ČEŠNIK** ▣

Ljubljana :: Stritarjeva - Lingarjeva ulica

Popolna oprema za neveste. - Velika zaloga vsakovrstnega belega perilnega blaga v bombažu in platnu v poljubni širokosti. - Različne preproge, linoleji, zastori, garniture itd. itd. Cene nizke. Stroga solidna postrežba.

Prvovrstna tovarna za fino švicarsko vezenino

išče v vseh mestih Kranjske in Koroške **dame** z večjim krogom znancev za prodajo vezenin za perilo, vezenih oblek, bluz, robcev itd. po vzorcih. Krasne novosti in specialitete. Najnovejša pariška moda. Visoka provizija. Blago se dostavi franco prosto carine. Cene v kronah in vinarjih. Dopisuje se slovensko. Ponudbe pod „Z. G. 707“ na Rudolf Mosse, St. Gallen, Svica. 636

S. Benisch

Največja češka tovarna za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, **sivega**, skubljenega, dobrega **gosjega perja** 2 K; 1 kg boljšega 2 K 40 v, **polbelega** 2 K 80 v, **belega** 4 K, **belega** skubljenega 5 K 10 v, 1 kg izredno finega **snežobelega**, skubljenega 6 K 40 v in 8 K; 1 kg **sivega puha** 6 K in 7 K; 1 kg **belega puha** 10 K; najfinejši **prsni puh** 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franco. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 **pernica** 180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkim **račjim perjem** 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim sivim **puhom** 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazine** 3 K, 3 K 50 v, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K višje franco. **S. BENISCH v Dešenoi 766 Sumava, Češko.** — Zamenjava in franco vrnitev dopuščena, za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franco. 15-2

Najsigurnejša prilika za štedenje!

Vzajemno podp. društvo v Ljubljani

registrov. zadr. z omejenim poroštvom, Kongresni trg 19
sprejema vsak delavnik od 8.—12. ure dopoldne hranilne vloge ter jih obrestuje

po $4\frac{1}{2}\%$

to je: daje za 100 K 4 K 50 h na leto. — Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Rentni davek plača hranilnica sama. 3458

Kanonik Kalan Andrej, l. r., predsednik
Kanonik Sušnik Janez l. r., podpredsednik.
Dr. Franc Dolšak, zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

AVGUST DRELSE

Mnogokrat
odlikovana

V LJUBLJANI

Mnogokrat
odlikovana

priporoča se slavnemu občinstvu in prečast. duhovščini v naročila na

štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem, samostanom in šolam dovoljujem znaten popust.

3460

Ilustrovani ceniki na razpolago.

„Katoliška Bukvarna v Ljubljani“

priporoča knjige:

Večna molitev

pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Izdaja z velikim tiskom. Cena v trpežni vezavi z rdečo obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.90. — Ta izdaja je tiskana s tako velikimi črkami, kakor ta-le sestavek. Obsega vseh 30 ur pred sv. Rešnjim Telesom, mašne in druge molitve in pa pasjon ali popis Kristusovega trpljenja.

Voditelj v srečno večnost.

Molitvenik. Cena v fini trpežni vezavi z rdečo obrezo K 1.40, z zlato obrezo K 1.80, z vatiranimi platnicami K 2.—. — Ta molitvenik je zelo popoln in obsega na 247 straneh poleg vseh potrebnih — za razne prilike prirejenih molitev — tudi stvarno razlago najpotrebnejših resnic sv. vere. Kljub svoji mnogostranski krasni vsebini pa ima tako priročno žepno obliko, da ga lahko spraviš v vsak žep, ne da bi te količkaj oviral.

Bogu kar je božjega.

Spisal Finžgar. Dobi se v raznih vezavah po sledečih cenah: K 1.—, 1.80, 2.20, 3.—, 4.50, 4.60. — Ta molitvenik je zelo fino opremljen in ima tudi prav majhno pripravno obliko.

Nemščina brez učitelja.

Sestavil dr. Leopold Lenard. Cena K 1.20. — Kdor se hoče naučiti nemškega jezika brez učitelja, naj si omisli to knjigo. To je edino porabna knjiga, saj pravi pisatelj v predgovoru: „Vsakega jezika se je treba učiti in vsako učenje zahteva truda. Knjiga, ki ti obeta, da se boš kakšnega jezika naučil brez truda in v nekoliko urah ali dnevih, laže in te hoče samo goljufati. — Mi ne obetamo, da se boste iz te slovnice naučili nemškega jezika brez truda in pa že v nekoliko dnevih, pač pa, da se ga boste naučili s **kolikor mogoče majhnim trudom in v kolikor mogoče kratkem času.**